

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 51 • nr. 10 • november 2015 • € 1,75 • www.sp.nl

LOON NAAR WERKEN!

WC-EENDWETENSCHAP: DOORSPOELEN AUB

GROENE DRAECK: DUUR SPROOKJE

Arend van Dam

MOED-DEBAT

'NEDERLAND PRETPARK VOOR GROOTKAPITAAL'

SP Alternatieve Rekenkamer (SPark) organiseert op 12 december een Moed-debat over belastingontwijking door multinationals, met als titel 'Nederland pretpark voor grootkapitaal'. Het debat zal gaan over belastingontwijking in Nederland; de gevolgen voor burgers, het midden- en kleinbedrijf en arme landen; en over maatregelen tegen belastingontwijking. Sprekers zijn onder anderen Indra Römgens van SOMO (Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen) en Esmé Berkhout van Oxfam Novib.

WANNEER

zat. 12 december van 11.00 – 13.00 uur

WAAR

Partijkantoor De Moed, Amersfoort

★ ROOD

jong in de SP

BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID? SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!

KOM 15 NOVEMBER NAAR DE LEDENVERGADERING VAN ROOD

Op zondag 15 november houdt ROOD, jong in de SP de tweede ledenbijeenkomst van 2015. Deze bijeenkomst is erg belangrijk, omdat we de plannen voor 2016 zullen gaan bespreken. ROOD-leden kunnen zich

aanmelden via SPnet. Daar is ook het concept-jaarplan 2016 te vinden. De dag begint om 11:00 uur, tot ongeveer 16:00 uur en vindt plaats in ons partijkantoor De Moed te Amersfoort. Zorg dat je erbij bent!

DE SP ZET ZICH IN VOOR MENSELIJKE WAARDIGHEID, GELIJKWAARDIGHEID EN SOLIDARITEIT

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie

Diederik Olders (h), Jola van Dijk,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving

Robert de Klerk, Gonnie Sluijs

Aan dit nummer werkten mee

Robin Bruinsma, Sander van Oorspronk,
Karen Veldkamp, Cees Wouda

Foto cover Sander van Oorspronk

Illustraties

Arend van Dam
Wim Steenhagen

De Tribune op Internet

www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement

€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen

T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

Abonnementen- en ledenadministratie

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

De Tribune in

gesproken vorm
Belangstellenden voor
de Tribune op cd kunnen
contact opnemen
met de SP-administratie.

Incasso contributie

Veel leden van de SP betalen hun contributie via een incassomachtiging. Sinds 1 oktober 2013 incasseert de SP het bedrag van de contributie in de eerste week van elk kwartaal. Daarbij vermelden we, conform wettelijke regels het betreffende lidnummer en het zogeheten incassanten-ID van de SP, te weten **NL86ZZZ403462460000**. Bij vragen over contributie-inning, kunt u contact opnemen met de ledenadministratie van de SP, via (088) 243 55 40 of administratie@sp.nl

Tenzij anders vermeld, is op de inhoud van deze publicatie de Creative Commons Naamsvermelding-Niet Commercieel-GeenAfgeleideWerken 3.0 Nederland licentie van toepassing. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl>

IN DIT NUMMER

Actueel

Syrië: 'Internationale vredesconferentie is de enige oplossing'

4

Pater Poels

'De paus is mijn menneke'

6

Loon naar werken

Doorbraak voor de Haagse straatvegers

16

Pakketbezorgers

'ZZP'ers bij PostNL zijn schijnzelfstandig'

20

Wetenschap

Bedrijfsleven betaalt en bepaalt wetenschappelijk onderzoek

26

12 SP-secretariaat Den Haag: in de voorste linie

14 Fyra-fiasco van 11 miljard

15 Uitgelicht: de prinses en de Groene Draeck

23 Portugal: als democratie wordt afgekeurd

28 LinksVoor: Marieke Broekmeulen dendert over het podium

29 Bastiaan van Apeldoorn leest: De economie volgens Varoufakis

10, 11, 18, 19, 24, 25 Nieuws 30 Prikbord

31 Puzzel 32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

Op weg naar Maarssen

Analyse, alternatieven én actie. Dat zijn voor ons de ingrediënten voor een succesvolle politieke partij. Deze drie a's hebben in de praktijk bewezen dat ze werken. Van Amsterdam tot Rotterdam en van Groningen tot aan Maastricht: overal waar SP'ers actief zijn laten wij zien dat het wél kan. Dat de economie democratischer kan, dat de zorg menselijker kan en dat de samenleving socialer kan.

We zijn op weg naar Maarssen. Op 28 november bespreken wij daar op ons congres de staat van onze partij. Hoe we ervoor staan, maar vooral waar we naartoe willen. Gezamenlijk bespreken wij hoe we onze fundamenteën versterken en onze inzet vergroten. Die fundamenteën – menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit – zijn voor ons niet onderhandelbaar, ze zijn de meetlat voor ons denken én handelen.

Uit de eerste besprekingen van de congresstukken in de afdelingen merk ik dat de partij ambitieus is. Wij zijn nooit opgericht om klein te blijven. We willen werken aan meer leden, meer afdelingen en meer gemeenten waar bestuur én activisme goed samengaan. Maar we investeren ook in wat we al hebben: onze bestaande afdelingen, onze zichtbaarheid in de wijken en de jongeren in onze partij.

Op onze schouders rust een belangrijke taak. Mensen hoop én vertrouwen geven. In sociale politiek als antwoord op de problemen van deze tijd. We laten zien dat de SP de leider op links is. We zijn op weg naar een mooi congres. Ik kijk er naar uit!

Emile Roemer
fractievoorzitter SP

Een orgie van geweld, ook in Damascus.

‘ALLEEN VN-VREDESCONFERENTIE KAN SYRIË EN IRAK REDDEN’

De chaos in het Midden-Oosten lijkt compleet. Lijkt, want het kan nog veel erger worden nu ook de Russen zich in de strijd gemengd hebben. ‘Alleen een internationale vredesconferentie met alle betrokken partijen kan de regio redden.’

‘I think there are elements of truth in that’, zei Tony Blair eind vorige maand – in antwoord op de vraag of de inval in Irak de hoofdoorzaak is voor de opkomst van IS. ‘Ik denk dat daar elementen van waarheid in zitten’, dus. De analyse van Blair, die tevens spijt betuigde van ‘fouten’ rondom de invasie in Irak twaalf jaar geleden, biedt niet alleen inzicht op het ontstaan van IS maar geeft tegelijkertijd een oplossingsrichting

aan voor een compleet ontwrichte regio. ‘Om tot een oplossing te komen is het van groot belang dat we op basis van een eerlijke analyse onderzoeken waar IS eigenlijk vandaan komt’, zegt SP-Tweede Kamerlid Harry van Bommel. ‘Daarin speelt de onvrede die leeft onder de soennitische bevolking van Irak een grote rol. De soennieten voelen zich achtergesteld tegenover de sjiiitische meerderheid in het land, vertegenwoordigd door

de regering in Bagdad die door de Amerikanen in het zadel is geholpen. IS verplaatste zich naar Syrië, werd daar sterker en kwam vervolgens weer terug naar Irak. De oplossing is dus dat de regering in Bagdad meer ruimte maakt voor de soennieten en hen laat delen in de regeringsmacht. Ook moet er worden samengewerkt met de Koerden in het autonome noorden van Irak. Dat is de enige manier waarop IS de wind uit de

zeilen genomen kan worden.' Maar ondertussen lijkt de zaak alleen maar te escaleren. Amerikanen en Fransen bombarderen IS al een tijdje in Syrië. Rusland doet dat inmiddels ook, maar valt ook doelen aan van de gematigde oppositie tegen Assad. En niet alleen dat: de Russen steunen Assad waar en hoe ze maar kunnen. Dat betekent dat Rusland en de VS tegenover elkaar kunnen komen te staan. Wat het nog ingewikkelder maakt, is dat de Amerikanen Assad indirect eigenlijk ook steunen met hun bombardementen op IS.

Onoverzichtelijk wapengekletter

Van Bommel: 'De Russische inmenging komt niet als een verrassing, want het land heeft militaire belangen in Syrië en die wil het veiligstellen. Rusland zet vanuit dat eigenbelang nu in op het aanblijven van Assad, maar dat kan zomaar veranderen. Ik ben

zeer ongelukkig met de Russische militaire betrokkenheid, omdat nog meer geweld in Syrië de problemen niet zal oplossen.' Volgens Van Bommel is het huidige onoverzichtelijke wapengekletter het gevolg van korte-termijndenken. 'Men redeneert: "Is IS een bedreiging? Dan gaan we bombarderen." Maar dat draagt niets bij aan een oplossing in de regio. Want al zou je IS wegbombarderen, dan komt er wel weer een andere machtsgroep voor in de plaats.' Wat is dan wel de oplossing? 'Voorwaarde om te komen tot een oplossing is dat zowel in Irak als in Syrië serieus rekening wordt gehouden met de belangen van alle bevolkingsgroepen, dus inclusief soennieten en Koerden. Daarnaast moet er zo snel mogelijk, liefst onder leiding van de Verenigde Naties, een internationale vredesconferentie komen over de toekomst van Irak, Syrië en ook Libië. Daar zullen alle partijen bij betrokken moeten worden, dus ook Rusland, en aangrenzende landen als Iran en Saudi-Arabië. Als die vredesconferentie niet plaatsheeft, dan kun je Irak, Syrië en Libië vergeten als natiestaten. Het moet dus echt een topprioriteit van de VN zijn, want dit conflict draagt het risico in zich van een veel grotere oorlog. Analisten zoals Rob de Wijk spreken nu al over een Derde Wereldoorlog. Zover is het gelukkig niet, maar dit is wel een bijzonder gevaarlijk conflict.' Maar in alle eerlijkheid, hoe groot is de kans op een internationale vredesconferentie echt? Immers, in de regio bestrijdt zo'n beetje iedereen iedereen: sjiïten, soennieten, Koerden, Turken, IS, Assad, Fransen, Russen, Amerikanen. Van Bommel: 'De kans op een orgie van geweld is inderdaad levensgroot. Maar dát die vredesconferentie er gaat komen staat voor mij vast. De vraag is alleen hoeveel slachtoffers er nog moeten vallen voordat het zover is.' ●

tekst Rob Janssen en Peter Sas
foto Omar.Al khani/Demotix/Corbis ©

Lees ook het uitgebreide interview met Harry van Bommel in de Spanning van oktober, waarin hij ingaat op vragen als: wat te denken van eventuele Nederlandse betrokkenheid bij militaire acties in Syrië? In hoeverre zijn de acties van Amerikanen en Russen wel legaal? Wat betekent de chaos voor de vluchtelingenstroom in Europa?

COLUMN

Dank!

Dezer dagen wordt mij vaak gevraagd: 'Waarop ben je na meer dan veertig jaar actief te zijn geweest voor de partij, waarvan 27 jaar als voorzitter en 14 jaar als fractievoorzitter, het meest trots?' We kunnen trots zijn op het feit dat we samen met zoveel duizenden mensen de partij tot een factor van betekenis hebben weten te maken. Wat in 1972 begon als een klein clubje hemelbestormers is uitgegroeid tot een professionele organisatie, gestoeld op de kracht van meer dan 42.000 leden. We zitten met grote fracties in de Eerste en Tweede Kamer. We zijn met twee mensen vertegenwoordigd in het Europees Parlement; in de helft van de provincies hebben we gedeputeerden, in alle provincies zitten we in de Staten. We hebben ruim 160 afdelingen door het hele land. De meeste zitten in de gemeenteraad, tientallen hebben één of meer wethouders. Op ideologisch vlak zijn we belangrijk. Wij hebben de term 'neoliberalisme' geïntroduceerd in de Nederlandse politiek. Met die term en zijn betekenis duiden we de huidige fase van het kapitalisme. Wij zijn de partij die bij alle vraagstukken de samenhang der dingen en de historische ontwikkeling beziet en benoemt.

Organisatorisch en financieel zijn we op orde. Sinds drie jaar is het smetteloos witte De Moed ons partijbureau: open en transparant, net als de partij zelf. Na in 2008 gestopt te zijn als fractievoorzitter en in 2010 als Kamerlid, stop ik nu als partijvoorzitter. Vol vertrouwen geef ik mijn invloed over aan een nieuwe generatie, in de wetenschap dat de continuïteit is gegarandeerd. We hebben zoveel jong en toegewijd talent in onze partij: dat gaat goed komen.

Graag bedank ik iedereen die meegeholpen heeft dit alles tot stand te brengen. Ik wens de hele partij, en het aanstaande congres in het bijzonder, veel wijsheid, moed en strijd lust toe. Warme groet!

Jan Marijnissen

**GERRIT POELS DAG EN NACHT IN TOUW
VOOR 'ONOPLOSBAAREN' IN TILBURG**

DE BROODPATER EN ZIJN VOLKJE

In een kwart eeuw versleet Gerrit Poels ruim zestig bakfietsen. Ondanks zijn leeftijd blijft hij maar doortrappen. Gemiddeld legt hij dertig kilometer per nacht af. Hij brengt brood naar de Tilburgse nooddruiften. Zeven dagen per week. In de duisternis, omdat er mensen zijn die zich schamen voor hun armoede. 'Die schaamte, dat is het ergste.' Overdag deelt hij eten uit in zijn voedselbank, in de achtertuin van een rijtjeshuis in Tilburg-Noord. Er geldt voor hem maar één regel: 'Tedereen moet gezien worden.'

DE DEUR GAAT OPEN. Een kleine man met dun wit haar, pretogen en rode konen, de voeten gestoken in pantoffels, vraagt meteen: 'Wat kom je ophalen?'

'Ik ben van de Tribune. Wij hebben een afspraak voor een interview.'

'Oh ja, natuurlijk. Je bent van harte welkom.' Gerrit Poels weet niet beter dan dat bezoek komt voor zijn raad en daad, voor een advies, voor een voedselpakket, voor een schouder om op te steunen of voor een aai over de bol en een opbeurend gesprek. Zijn leven staat geheel en al in het teken van hulp, in welke vorm dan ook, aan bijstandsmoeders, drugsgebruikers, alcoholisten, zwervers, daklozen, eenzame en verdwaalde zielen. Ze kunnen altijd bij hem terecht. Behalve dan tussen half zeven en een uur 's nachts, als hij slaapt om weer op krachten te komen. 'Dan ben ik aan het einde van mijn latijn, ik sleep mezelf de trap op, plof in bed en ben weg.'

Zijn levensritme is zo strak als dat van een kloosterling. Als hij ontwaakt, is de Broodpater in een mum klaarwakker. Hij smeert boterhammen voor zichzelf, drinkt twee sterke kopjes koffie, vult de fietstassen met brood en gaat op pad. Als hij de spullen heeft afgeleverd, volgt een rondgang langs bakkers. Thuis verdeelt Gerrit Poels zijn oogst in porties voor de volgende dag. Vervolgens werkt hij aan de aanvulling van de voorraad van zijn voedselbank, daarbij geholpen door echtgenote Angeliek die met de auto langs de vaste leveranciers gaat. Eten, kleding en speelgoed. De uitdeling vindt plaats tussen half drie en vier uur 's middags. Overigens bestaat een wezenlijk deel van het aanbod uit overschotten van de reguliere voedselbank in Tilburg. Gerrit Poels grijnst. 'Dat mag dus eigenlijk niet, moet je weten. Maar daar lig ik niet wakker van.'

In de achtertuin staat een partytent met het voedsel, in de schuur liggen de broden op-

gestapeld. Vrijwilligers steken een helpende hand toe, dochter Hulya zorgt ervoor dat alles vlekkeloos verloopt. Haar vader zal er vanmiddag weer zijn spreekuur houden. Het laat zich raden hoe: daadkrachtig en empathisch, met humor ook en een relativerende kwinkslag. Hij wijst de hulpvragenden de weg naar instanties, regelt en bemiddelt, troost en bemoedigt.

Gerrit Poels is niet te stuiten en te sturen, niets kan hem uit het lood slaan. De ellende

'Je kunt mensen in nood niet laten verpieteren en verkommeren'

waarmee hij dagelijks wordt geconfronteerd, heeft geen enkele invloed op zijn opgewekte humeur. Hoe houdt hij dat in vredesnaam vol? 'De problemen van mijn volkje, onze doelgroep, vreten niet aan me. Ik weet wat er nodig is en ik weet wat ik kan. Wat ik kan, doe ik. Ik denk niet aan oplossingen, maar aan mogelijkheden. Ik ben niet in staat om hun situatie structureel te verbeteren, daarom noem ik hen de onoplosbaren. Ze kunnen nergens meer terecht, ze zijn uitgespeeld en zitten klem. De maatschappij zou liever willen dat ze niet bestonden, maar ze zijn er en ze moeten gezien worden. Wij geven hen een sprankje hoop, een dun draadje om zich aan vast te houden. De armoede in ons land is enorm toegenomen, dat zie ik om me heen. De mensen zijn van kansarm kansloos geworden.'

'De politiek wil alleen oplossingen zien en is blind voor de ronduit uitzichtloze situatie van deze mensen. Dertig tot veertig procent van onze klanten, als ik dat woord mag gebruiken, kwam hier 25 jaar geleden ook al.

En het wordt erger en erger. Ze leveren een hopeloze strijd tegen het UWV, de Sociale Dienst, de belastingen. Het systeem deugt voor geen meter. In de hulpverlening wordt alleen maar geld rondgepompt. Ik kan daar natuurlijk geen vrede mee hebben, maar wat schiet ik ermee op als ik het accepteer als een voldongen feit? Ze moeten geholpen worden en wel onmiddellijk. Waar begin je dan? Bij eten en drinken, de eerste levensbehoefte. Je kunt ze moeilijk laten verpieteren en verkommeren. Iemand moet hen

oprapen en dat doen wij met Broodnodig. Door eten te verstrekken en als het kan mondjesmaat een betalingsachterstand weg te werken, nemen wij iets weg van hun stress en als ik dan in hun ogen een vonkje inspiratie zie, als is het maar heel even, kan ik er weer tegen.'

Maar toch, een man van zijn leeftijd bij nacht en ontij in de weer. Regen en wind, gladheid in de winter, het is bepaald niet zonder risico... Dochter Hulya komt er even bij zitten. 'Ik kan wel tegen papa zeggen dat hij het rustiger aan moet doen, maar hij luistert toch niet. Hij luistert naar niemand, hij is stront eigenwijs.'

Gerrit Poels lacht maar weer eens. 'Ik ben gezegend met een goede gezondheid, alleen de ogen haperen. Het was niet mijn keuze om dit werk te gaan doen. Het kwam op mijn pad, het is mijn lot, het sloeg in als de bliksem. Ik mocht niet naar de missie, ik had daar niks tegenin te brengen. Het stemde mij aanvankelijk wel bitter, want ik was priester geworden om mensen in nood te helpen, niet om zieltjes te winnen. Het beviel mij uitstekend in het onderwijs, dat wel, maar tijdens het Tweede Vaticaans Concilie in de jaren zestig vond ik mijn definitieve bestemming. Rome verkondigde dat de rooms-katholieke kerk er voor alle mensen moest zijn, nou, dat was precies wat ik wilde horen. Samen met enkele andere religieuzen zette ik een hulpcentrale op in Tilburg. Dat begon met een zwerver die onderdak zocht. Hij mocht een nachtje blijven slapen. Een wijkagent waarschuwde mij voor die vent. Hij was een gezochte schurk. Daarna stuurde de politie ons meer daklozen op het dak. Zo is Huize Poels ontstaan.'

Na Huize Poels volgden meer succesvolle initiatieven. Een sociaal eethuis en een

Gerrit Poels (Berg en Dal, 1929) ging als tiener in de Tweede Wereldoorlog naar het kleinseminarie van de Rooi Harten in Tilburg, studeerde daarna theologie en filosofie en werd tot priester gewijd. Hij kwam in het onderwijs terecht omdat zijn congregatie hem – oh ironie – fysiek ongeschikt achtte voor de missie. Poels werd leraar op zijn eigen seminarie.

De in ijftempo dalende belangstelling voor de priesteropleiding in ons land raakte ook hem. Gerrit Poels begon als godsdienstdocent voor aankomende kleuterleidsters en legde in zijn lessen de nadruk op maatschappelijke problemen. Dat werd hem door zijn directeur niet in dank afgenomen. De eigenzinnige Poels keerde de kerk de rug toe en volgde zijn hart. Samen met enkele vrienden zette hij in 1967 de opvang van daklozen in Tilburg in gang. Twee jaar later trouwde hij met Angeliek, een uitgetreden Zuster van Liefde, die hem met raad en daad bijstond in zijn opvangcentrum Huize Poels en met wie hij zich over zes pleegkinderen ontfermde.

Na twintig jaar ging Huize Poels vanwege een noodzakelijke professionalisering over in handen van de Stichting voor Maatschappelijke Opvang Traverse, een constructie waarin Gerrit Poels zich niet kon vinden, wars als hij was (en nog steeds fel is) van regelgeving en bureaucratie. Ook het mede door hem opgerichte kringloopbedrijf La

Poubelle en het in Tilburg zeer geliefde sociaal eethuis De Pollepel werden na verloop van tijd in een keurslijf gehesen. In plaats van ermee te stoppen en met pensioen te gaan, tilde de volkomen onafhankelijk denkende en handelende Gerrit Poels in 1990 de stichting Broodnodig van de grond. Sindsdien gaat hij ongebonden als de Broodpater door het leven.

In Tilburg wordt hij op handen gedragen. Schrijver Anton Dautzenberg maakte zich zelfs sterk voor een standbeeld, maar daar wilde pater Poels helemaal niets van weten. Het populaire Jack's Casino Festival voor liefhebbers van het levenslied, jaarlijks goed voor 100.000 bezoekers, heeft de Broodpater in de armen gesloten. Broodnodig wordt verder financieel gesteund door donateurs, kloosters, fondsen en bedrijven. Met die inkomsten helpt Broodnodig Tilburgers die finaal aan de grond zitten. Subsidie van de overheid zal Gerrit Poels nooit accepteren.

'Het is een illusie om te denken dat alles oplosbaar is'

kringloopbedrijf groeiden zonder één cent subsidie uit tot een begrip in Tilburg. Toen professionalisering onafwendbaar leek, trok hij zich terug. De subsidiestromen kwamen op gang en sindsdien dreigt een voortdurend verdrinkingsgevaar. 'Ik geloof niet in de hulpverleningsindustrie, met alle regels en voorschriften. Zodra er structuur in komt, gaat het mis. Dan moet je 1001 formulieren invullen, dan word je van loket naar loket gestuurd, dan is opeens indicatie nodig. Ik heb niets tegen hulpverleners, zij doen ook hun best en het is goed dat ze er zijn, maar in het gereguleerde circuit draait alles om status en rendement. Ik zeg het altijd zo: ik help niet rationeel, maar emotioneel. Alleen zo gebruik je juist je verstand. Het is een illusie om te denken dat alles oplosbaar is.'

Dus de politiek pakt het verkeerd aan? 'Ik koester geen politieke gedachten, daar heb ik met zeventien uur per dag werk niet eens tijd voor. Als ik er toch iets over mag opmerken: de mensen die geen kant op kunnen, die om welke reden dan ook vastzitten in een leven vol misère en tegenslag, worden onrechtvaardig behandeld. Werken wordt heilig verklaard. Iedereen moet werken voor zijn geld, anders tel je niet mee. Voor degenen die dat best zouden willen, zijn er geen banen. En de samenleving zou moeten accepteren dat er ook burgers zijn die om welke reden dan ook nooit kunnen werken.

Dat zijn de psychiatrische patiënten, de hardnekkig verslaafden, de analfabeten; zij hebben zorg en aandacht nodig, zij mogen niet onder druk worden gezet en wij op onze beurt mogen hen niet loslaten, wij mogen hen niet de strot afsnijden en de straat op sturen. Maar wat gebeurt er? Ze worden uitgestoten, zij passen niet in deze maatschappij. Voor mij is ieder medemens de moeite waard, ik zal nooit iemand loslaten. Zeker, er zijn er bij die zich ook bij ons misdragen, die lopen te hoeren en snoeren en de boel willen bedotten. Nou, dan krijg je van mij een schop onder de kont. Als je theologie hebt gestudeerd, weet je wel met welke vloeken je God het hardst kunt raken.'

Over God gesproken: komt hij nog wel eens in de kerk? En wat vindt hij van paus Franciscus, die het veel meer dan zijn voorgangers opneemt voor de armen? 'Ik woon wel eens een begrafenis bij, van een oud-medebroeder of een zwerver uit ons bestand. De communie laat ik aan me voorbijgaan, dat is een ritueel. De paus is mijn menneke, hij durft te zeggen wat eraan mankeert, in de kerk en daarbuiten. En hij stelt de bestrijding van de armoede centraal. Deze paus, een veel slimmere man dan ik, is groot in zijn nederigheid. Hij weet dat hij niet alles kan veranderen en probeert er het beste van te maken. Toen er witte rook was, duurde het lang voordat de nieuwe paus op

het Sint Pietersplein werd voorgesteld. Mijn vrouw zei toen dat hij zijn eerste ruzie met de Curie, het centrale bestuur van de kerk, al achter de rug had.'

Gerrit Poels houdt de deur voor niemand gesloten. Hoe kijkt hij tegen de vluchtelingenstroom aan? 'Geduld, we moeten geduld hebben en niet allerlei toezeggingen over woningen en werk doen zonder zeker te weten dat wij die waar kunnen maken. Wij moeten deze mensen oprapen en als ze op hun eigen benen kunnen staan, geven we hen eerst eten, drinken en toiletpapier en dan kleding. Dat kunnen wij vandaag doen en misschien de volgende dag en hopelijk ook een week later. Of dat na drie maanden nog mogelijk is, kun je niet vooraf garanderen, maar dat moet wel de intentie zijn. Weet je, de echte armoede zit in onze omgang met de normen en waarden van onze beschaving.'

Ooit zal er een einde komen aan de missie van de Broodpater. En dan? Voor het eerst tijdens het gesprek in de met kringloopspullen ingerichte woonkamer valt Gerrit Poels stil. 'Ik ben er niet bang, maar wel huiverig voor. Ik houd nu al rekening met het verdriet van mijn volkje.' ●

tekst Robin Bruinsma
foto's Cees Wouda

> SP SCHUDT ALLIANDER WAKKER

Alliander omzeilt doelbewust de regels voor beloningen van topmanagers bij publieke bedrijven, werd onlangs bekend. Het netwerkbedrijf voor gas en elektriciteit, voor het grootste deel eigendom van de provincie Gelderland, heeft zich volgens de SP net als alle andere publieke bedrijven te houden aan de WNT-norm (de Balkenende-norm voor topinkomens). Gelders SP-Statelid Paul Kusters heeft Alliander-topman Peter Molengraaf daarom een wekker aangeboden. 'Het is tijd dat de Alliander-top wakker wordt en haar topsalarissen snel terugbrengt onder de Balkenende-norm.'

Kopje troost

Kusters: 'Het is toch niet te geloven dat – na alle ophef van de laatste jaren over topsalarissen in de publieke en semi-publieke sector – Alliander zonder blikken of blozen de normen voor topsalarissen omzeilt.' Om de medewerkers een hart onder de riem te steken bood de SP hen op

foto: Peter de Vos©

In een ochtendjas Alliander wakker schudden.

maandagochtend ook een stevig kopje troost aan en een flink stuk ontbijtkoek.

Kusters: 'Zo helpen we graag mee om Alliander wakker te schudden.'

> 'SAMENWERKINGSPROJECTEN MET TEL AVIV EN RAMALLAH ONVERSTANDIG'

De Amsterdamse SP vindt het onverstandig om samenwerkingsprojecten te beginnen met Tel Aviv en Ramallah. SP-fractievoorzitter Daniël Peters (foto): 'Het Israëliësch-Palestijns conflict is zo groot en zo diep, dat kan je niet los zien van de steden Tel Aviv en Ramallah. Als we in zo'n politieke situatie toch aan zulke projecten beginnen, wordt de stad via de achterdeur bij het conflict betrokken.'

Extreem politiek gevoelig

De gemeente Amsterdam wil met Ramallah en Tel Aviv gaan samenwerken op het gebied van bijvoorbeeld watermanagement en beginnende technologiebedrijfjes. Dit in plaats van de eerder voorgestelde stedenbanden. Ook deze samenwerkingsprojec-

foto: Sander van Oorspronk

ten zijn volgens de SP echter niet wenselijk, gezien de politieke situatie in het Midden-Oosten. Peters: 'Water is een extreem

politiek gevoelig onderwerp in dit conflict. Kijk maar naar de manier waarop water inzet is van conflicten tussen kolonisten en Palestijnen op de Westoever van de Jordaan. Of technologiebedrijfjes: heel veel van de technologie die beginnende bedrijfjes ontwikkelen, wordt vervolgens in het leger gebruikt.'

Geen ministerie van Buitenlandse Zaken

Deze voorbeelden laten volgens Peters zien dat je in een wespennest begeeft als je hierop gaat samenwerken. Amsterdam is volgens hem niet goed in staat om zulke zaken goed te overzien. 'We zijn een gemeente, geen land met een ministerie van Buitenlandse Zaken. Wij zullen de plannen daarom niet steunen.'

> ROEMER-NORM MISBRUIKT

Sinds 2010 mogen overheidsinstanties niet meer dan tien procent van hun salariskosten uitgeven aan 'externe krachten'. Deze norm is door SP-leider Emile Roemer geïntroduceerd om ambtenaren te beschermen tegen ontslag. De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) in Groningen lijkt die boodschap niet helemaal begrepen te hebben. Driehonderd uitzendkrachten

worden juist vanwege de Roemer-norm eind dit jaar twee weken ontslagen, zonder doorbetaling van salaris.

'Wegwerpproducten'

SP-Tweede Kamerlid Ronald van Raak is woedend over dit misbruik van de Roemer-norm. 'De Roemer-norm is niet bedoeld als smoes om tijdelijke uitzendkrachten naar

huis te sturen zodat dure externen aan de top in dienst gehouden kunnen worden. Ik heb de minister van Onderwijs daarom opgeroepen in te grijpen. DUO zou medewerkers niet mogen behandelen als wegwerpproducten maar moet voortaan een fatsoenlijk personeelsbeleid gaan voeren.'

> 'WERKEN ZONDER LOON'

foto Sander van Oorspronk

De SP is de campagne Werken zonder Loon gestart. SP-Tweede Kamerlid Sadet Karabulut (foto) heeft een initiatiefwet geschreven die een eind moet maken aan werken zonder loon. 'Om onze eisen kracht bij te zetten en het verzet te organiseren, worden er komende maanden in het hele land samen met de FNV en andere medestanders bijeenkomsten georganiseerd.'

'Oneerlijke concurrentie'

Door de invoering van de Participatiewet hebben gemeenten meer mogelijkheden

gekregen om onbetaalde krachten aan het werk te zetten. Karabulut: 'Werken zonder loon kost banen, leidt ertoe dat steeds meer mensen ver onder het minimumloon moeten werken zonder dat ze pensioen opbouwen en creëert oneerlijke concurrentie. Dit is een kwalijke ontwikkeling, die het principe van eerlijk loon voor eerlijk werk ondermijnt. Met deze wet willen we daar een einde aan maken.'

'Juiste medicijnen'

Gemeenten moeten volgens Karabulut toetsen of bij werkzaamheden van bijstandsgerechtigden betaalde banen verloren gaan. 'Soms maken gemeenten winst over de rug van bijstandsgerechtigden. Dat wordt met een verdringingstoets tegengegaan.' Volgens de SP zijn werkzoekenden bij het vinden van een baan veel meer gebaat bij individuele begeleiding en scholingsmogelijkheden. 'Repressie en gratis laten werken is niet het recept voor bestrijding van werkloosheid. De menselijke maat en investeren in echte banen zijn de juiste medicijnen.'

Kijk voor meer informatie op de actiesite: actie.sp.nl/werken-zonder-loon

> 'AFSPRAAK IS AFSPRAAK'

De Maastrichtse SP-fractie steunt de komst van een tramverbinding met Vlaanderen, ook al zijn en blijven de lokale SP'ers tegen. Fractievoorzitter John Gunther: 'Afspraak is afspraak bij de SP.'

'Door de strot geduwd'

De Maastrichtse SP'ers hebben zich vanaf het begin tegen de komst van een tramverbinding verzet. Gunther: 'De afgelopen jaren heeft het gemeentebestuur, onder aanvoering van de PvdA, dit dossier bij de meeste partijen door de strot geduwd. De tram moest en zou er komen, zelfs nu de route door technische onmogelijkheden ingekort wordt.'

'Met lede ogen'

Na de gewonnen verkiezingen van 2014 is de SP in de Maastrichtse coalitie gestapt, vanuit de overtuiging dat het sociale domein behoud moet worden voor afbraak van de sociale zekerheid. Gunther: 'Het is een bestuurlijk gegeven dat het meedoen in een coalitie betekent dat je ook concessies zult moeten doen. Dit met inachtna-

van de eigen normen en waarden. Daarom legt de SP-fractie zich nu (met lede ogen) neer bij de komst van de tram. Hoe moeilijk dit ook was voor de fractie. Tegen de achtergrond van het goede doel en in het belang van de nabije toekomst – zoals bijvoorbeeld het behoud van de hulp bij het huishouden – toont de SP zich een betrouwbare partner.'

14 NOVEMBER vindt weer een bijeenkomst **SP & vakbond** plaats; met als gast de moderne, razendsnel groeiende Britse vakbond Unite.

sp.nl/ZZo

ACTIEGROEP WERKEN ZONDER LOON heeft staatssecretaris Klijnsma en de Rotterdamse wethouder van Sociale Zaken Struijvenberg een **gouden en zilveren prikstok** uitgereikt.

sp.nl/ZZJ

ZEVEN RECHTBANKEN dreigen door bezuinigingen **ontmanteld** te worden; SP-Tweede Kamerlid Michiel van Nispen vreest dat de toegankelijkheid van het recht vermindert.

sp.nl/ZZ3

DE SP NOORDOOSTPOLDER wil dat op het stadhuis van Emmeloord voortaan, net als in veel andere gemeenten, op **Coming Out Day** de regenboogvlag wordt uitgehangen.

sp.nl/ZZU

ZWITSERSE BANK legt ongelijkheid bloot: volgens **Credit Suisse** bezit de rijkste 1 procent van de wereld de helft van alle rijkdom.

sp.nl/ZZw

DAT JE 'T WEET

Thijs Coppus, @coppus, 5 oktober

Rijken ontduiken belasting voor 10 miljard per jaar, dat is 2 keer het inkomen van alle bijstandsgerechtigden samen
<http://www.telegraaf.nl/t/24576960>

Eva de Bakker, @toffe_v, 14 oktober

Onbegrijpelijk PvdA stemt tegen motie Roemer voor 100.000 tijdelijke en betaalbare woningen, terwijl de tekst bij de PvdA zelf vandaan komt!

V.l.n.r. Roland van Tilborg, Erna de Goeij, Door Oremus, Merian Marijnissen en Anouk Pross: 'We houden elkaar op de been.'

SP-SECRETARIAAT: AAN HET FRONT

BEDREIGING EN INSPIRATIE, VERDRIET EN HUMOR

Bedreigingen, vuurwerkbommen, in brand gestoken auto's, beledigingen; de sfeer rond de discussie over de opvang van vluchtelingen in Nederland is niet om vrolijk van te worden. Niet alleen mensen die vaak voor de camera's staan hebben ermee te maken; ook bijvoorbeeld de medewerkers van de SP-Tweede Kamerfractie die de telefoon opnemen en e-mails beantwoorden krijgen met veel verbale agressie te maken. Hoe gaan zij daarmee om?

'Nu ik u toch aan de lijn heb..., ik heb enkele weken geleden een mailtje gestuurd en ik zou teruggebeld worden. Dat is tot op heden nog niet gebeurd.' Wedervraag: 'Waar ging het over?' Antwoord: 'Als ik dat nou eens wist...'

Erna de Goeij, Merian Marijnissen en Anouk Pross moeten weer hartelijk lachen om dit voorbeeld uit de verzameling grappige uitspraken van bellers en e-mailers, die ze zelf

bijhouden. Samen met Door Oremus en Roland van Tilborg bemensen ze het secretariaat van de SP-Tweede Kamerfractie. Tijdens een bezoekje laten zij zien wat het betekent om af en toe figuurlijk aan het front te staan. Van Tilborg was overigens op de dag van het bezoek niet aanwezig.

Iedereen antwoord

Door Oremus werkt het langst voor de SP-fractie: al 15 jaar. Zij geeft leiding aan het

secretariaat. Op de vraag hoe ze het vindt dat zij en haar team de telefonistes van de SP genoemd worden, brandt ze los: 'Er is niks mis met telefonistes; die hebben we ook in de Tweede Kamer en die zorgen dat er goed doorgeschakeld wordt. Niet onbelangrijk. Maar wat wij hier doen is iets heel anders. Het meeste werk is ervoor zorgen dat iedereen antwoord krijgt die ons belt, een e-mailtje of een brief stuurt. Direct van ons, want heel veel vragen kunnen wij zelf beant-

woorden, of van Kamerleden en fractiemedewerkers naar wie wij vragen doorsturen. Wij houden dan ook in de gaten of dat wel tijdig gebeurt.'

Om ervoor te zorgen dat vragen goed beantwoord kunnen worden, staat Teletekst de hele dag aan, net als live Kamerdebatten. Als er zich iets voordoet waar veel opmerkingen of vragen over verwacht worden, dan wordt de informatie daarover verzameld. Als die informatie nog gebrekkig is of het standpunt van de SP niet meteen helder, dan worden Kamerleden en hun medewerkers ingezet om zo snel mogelijk wél de antwoorden te hebben. Gaat het dan alleen maar om informatievragen? Oremus: 'Wel veel, maar het komt ook voor dat mensen een probleem hebben en dat wij dan proberen door te verwijzen naar een organisatie of SP-afdeling die hen verder kan helpen.' Verder is het secretariaat een officieel leerwerkbedrijf; er is altijd wel een stagiair die begeleid wordt. De nieuwe-ledendag in de Tweede Kamer, de SP-ledendag, congressen, verkiezingen; bij veel grote partij-activiteiten helpen de

mensen van het secretariaat bij de organisatie of ze organiseren het zelf.

'Wel vriendelijk blijven'

Merian Marijnissen werkt twee jaar in Den Haag en is géén familie van de voorzitter. Marijnissen: 'Het is wel leuk dat als er iemand belt die op hoge poten eist dat hij Marijnissen te spreken krijgt, er dan naar mij kan worden doorgeschakeld.' Met 200 serieuze e-mailtjes en 50 tot 100 telefoontjes per dag, kun je het overzicht snel kwijtraken. Gelukkig is er een goed contacten-systeem waarbij te zien is op welk onderwerp, bij welke medewerker en uit welke periode er nog veel mailtjes op antwoord wachten. En Marijnissen heeft als proef een dubbel beeldscherm: 'Eigenlijk heb je dat wel nodig. We worden nu platgebeld en -gemaïld over de vluchtelingenkwestie. Ik heb dan tegelijkertijd op het scherm de mailtjes, onze standpunten hierover, optredens van onze Kamerleden op dit punt en de vluchtelingenhoax-wijzer, een website waar veelvoorkomende nepinformatie helder wordt weerlegd. Zo kan ik in mailtjes snel verwijzen en soms tekst kopiëren in de antwoordmail.'

Marijnissen wordt niet vrolijk van de toon van mailtjes en telefoontjes over het onderwerp vluchtelingen: 'Er komen heel veel woedende reacties. Vaak op basis van volledige onzin en van misvattingen over het SP-standpunt. Iemand die belt, schreeuwt dat we in Europa net AIDS hebben uitgeroeid en dat de vluchtelingen die ziekte nu weer binnen onze landsgrenzen brengen. Waar begin je? Maar ik zit hier om deze mensen te woord te staan. Dus ik probeer duidelijk te maken hoe de SP dit ziet, wat er volgens mij niet klopt. De cijfers weerleggen. En wel vriendelijk blijven. Hoe moeilijk dat soms ook is.'

Laatste strohalm

Anouk Pross valt Marijnissen bij: 'Want als je in discussie gaat word je al gauw een leugenaar genoemd. En vaak wordt het dan heel persoonlijk. "Ik hoop dat jij verkracht wordt" is maar een van de vele afschuwelijke dingen die je naar je hoofd geslingerd krijgt.' En daar tussendoor komen ook nog andere heel emotionele telefoontjes langs. Pross: 'Na zo'n telefoontje krijg je er dan een van een mevrouw in een verzorgingshuis die al maanden geen bezoek meer krijgt, niet weet waarom, en al 24 uur een vieze luier aanheeft. Dan zorg je dat je iemand vindt die naar die mevrouw toe kan. En je praat met haar, want dat is vaak al een reden om te bellen.'

Erna de Goeij legt uit dat het secretariaat eigenlijk geen hulpdienst is: 'We verwijzen door, vaak naar iemand van de lokale SP-afdeling, of als het iets specialistisch is naar een organisatie. Maar je bent ook mens en je laat mensen niet in de kou staan omdat het eigenlijk iemand anders zijn werk is.' Marijnissen: 'Wat doe je, als je iemand aan de lijn krijgt die zegt "Ik sta nu langs het spoor en ga er een einde aan maken, want ik krijg nergens hulp"? Dan ga je hulp zoeken, direct. In dit geval heb ik iemand in de buurt gevonden die deze beller letterlijk wegplukte langs het spoor en hulp ging regelen.' Pross: 'Dit soort hulpdienstgesprekken had je vroeger een keer per week. Nu wel vier keer per dag. Tijdens twee kabinetten-Rutte is de sloopkogel gegaan door de instanties waar mensen hulp konden krijgen. Wij zijn dan de laatste strohalm.' De Goeij: 'En dan zeg je niet dat ze het zelf maar moeten uitzoeken.'

'Ga maar even koffie halen'

Hoe houden ze het vol? Marijnissen: 'We horen aan elkaar wanneer het fout gaat. Als iemand cynischer wordt in haar toon, of duidelijk zelf geëmotioneerd is. Dan sturen we elkaar gewoon even naar buiten. Ga maar even een boodschapje doen of koffie halen of wat dan ook. En soms geven we het zelf ook aan.' De Goeij: 'We kennen elkaar goed en houden elkaar op de been. Het is zwaar werk, maar dat betekent niet dat we het niet graag doen. Ik moet over anderhalf jaar met pensioen. Jammer!' De anderen beamen dit. Pross: 'Er zijn natuurlijk ook inspirerende gesprekken. Alleen al horen "Jullie zijn de enigen die echt antwoorden", of "Wat ben ik blij dat u even luisterde" na een scheldpartij.' Marijnissen: 'Mensen zijn niet zomaar kwaad. Alleen richten ze het vaak op de verkeerde. Als je mensen kunt helpen dat in te zien, is dat geweldig. Het lukt lang niet altijd, maar we hebben niet voor niets een bordje ophangen met de tekst: *Ja, maar wat als alles lukt?*'

En ze houden het vol door ook veel te lachen. Dat is de achtergrond van hun lijstje met grappige uitspraken van bellers en mailers: zo houden ze de moed erin. Nog twee dan, uit e-mailtjes: "Ik ben als Nederlander op de wereld gekomen en zou het liefst ook als Nederlander willen sterven (na verloop van tijd, hoeft niet onmiddellijk)." En: "Afgelopen jaar stonden we aan de rand van de afgrond maar sindsdien hebben we een grote stap voorwaarts gemaakt." ●

tekst Diederik Olders
foto Sander van Oorspronk

ROEMER: 'KEER OP KEER HETZELFDE'

foto Jan Lankveld / Hollandse Hoogte©

De parlementaire enquêtecommissie heeft haar rapport gepresenteerd over de Fyra, de hogesnelheidstrein die binnen de kortste keren uit de dienstregeling gehaald werd omdat de stukken er letterlijk vanaf vielen. 'De politiek heeft dit laten gebeuren', lijkt de algemene reactie op het onderzoeksrapport. Maar wacht even. De héle politiek?

'EEN BOUWVAL op wielen. Dat is de Fyra vanaf het begin geweest', schreef Roemer in een column op Joop.nl in 2013. 'In 2008 was het al duidelijk dat aan deze treinen letterlijk en figuurlijk alles rammelde.' Op basis van het rapport *De reiziger in de kou* van de parlementaire enquêtecommissie Fyra concludeert CDA-Tweede Kamerlid Martijn van Helvert nu: 'De reiziger stond en staat door het ontbreken van alternatieven in de kou, en dit had voorkomen moeten worden.' Daar heeft Van Helvert natuurlijk gelijk in, maar waar waren de CDA-fractie en verantwoordelijk CDA-minister Eurlings toen die alternatieven nog voorhanden waren? In augustus 2008 heeft Roemer immers letterlijk voorgesteld om de aanschaf van de Fyra

te annuleren, in te zetten op andere treinen en het aankoopbeleid van NS grondig te onderzoeken.

'Voor het blok gezet'

Een ander voorbeeld: Roemer kaartte in augustus 2008 ook het risico aan van een faillissement van het bedrijf achter de Fyra. Hij vroeg de minister om informatie, kreeg wel antwoord, maar niet de gevraagde informatie. Pas maanden later – toen het vijf voor twaalf was en het bedrijf failliet zou gaan als de Kamer niet direct in zou stemmen met een reddingsvoorstel van de minister – gaf Eurlings de gevraagde informatie. In de woorden van de parlementaire enquêtecommissie: 'De Tweede Kamer wordt hiermee voor het blok gezet. Aangezien de eerste geverifieerde financiële gegevens al in augustus 2008 op het departement beschikbaar

zijn, heeft de minister de Tweede Kamer op dit punt ontijdig geïnformeerd.'

'11 miljard verspild'

Als Kamerlid kun je op tijd ontwikkelingen signaleren. Je kunt zelfs de juiste oplossingen voorstellen. Maar als de Kamer door bewindslieden niet goed geïnformeerd wordt en de meerderheid van de Kamerleden aan tunnelvisie lijdt, ben je een roepende in de woestijn. De conclusies van de enquêtecommissie noemt Roemer dan ook schokkend: 'De SP heeft vanaf het begin met tientallen vragen en moties aandacht gevraagd voor dit fiasco. Elf miljard is verspild, de Tweede Kamer is niet goed geïnformeerd en de reiziger is de dupe.' Niet alleen door Eurlings, maar door alle bewindslieden is de Tweede Kamer ontijdig, onvolledig of onjuist geïnformeerd. Vrijwel direct na het bekend worden van het rapport van de enquêtecommissie is de huidige bewindspersoon, Wilma Mansveld, hierom afgetreden.

'Vermarkting van de publieke zaak'

Wat nu? Roemer: 'De afgelopen jaren zijn er onderzoeken geweest naar het financieel stelsel, de woningbouwcorporaties en nu naar de Fyra. Het rapport van de enquêtecommissie toont wederom aan dat twintig jaar vermarkten van de publieke sector tot fiasco's heeft geleid. Iedere keer wordt hetzelfde geconcludeerd: het vermarkten van de publieke zaak jaagt de samenleving op kosten, verlaagt de kwaliteit en breekt de solidariteit af. Hoog tijd dat er veel meer zeggenschap komt over belangrijke zaken als het openbaar vervoer, de zorg, de wetenschap en onze energievoorziening. Laten we de trein terugpakken.' ●

tekst Jola van Dijk

foto JSander van Oorspronk

De parlementaire enquêtecommissie, met onder anderen SP-Tweede kamerlid Henk van Gerven (rechts).

DE PRINSES EN DE GROENE DRAECK

Er was eens een zeilschip dat De Groene Draeck heette. Het was een prachtig schip en behoorde toe aan de lieflijke prinses Beatrix. Haar onderdanen hadden het haar ooit geschonken. Maar het schip werd oud en er moest onderhoud plaatsvinden. Dat was heel duur: wel '95.000 euro structureel', zeiden de raadsheren van de regering. Het schip had immers 'een bijzonder interieur en exterieur' en een 'hoog representatief karakter'. In het holst van de nacht – bij kaarslicht – bestudeerde een kritische afgevaardigde die er nogal sociale ideeën op nahield, de koene Ronald, het geval. En toen kreeg hij een idee. Hij vroeg een offerte, voor hetzelfde onderhoud, aan Sailcharter, een scheepsbouwer in het verre Friesland. Al snel kreeg hij een brief terug. Wat bleek? De Friezen konden het voor 32.500 euro. Bijna eenderde van de prijs! Ja maar, stamelde de regering, het onderhoud voor de Groene Draeck moet door de Marine gebeuren vanwege veiligheidsaspecten. Ronald was verbijsterd. 'Maar de Marine is toch voor oorlogsschepen? En hoezo veiligheid? De prinses is tijdens de werkzaamheden in het dok toch zeker niet aan boord?' Daar had de regering niet van terug en die beloofde snel een nieuwe offerte aan te vragen.

Een sprookje uit de vijftiende eeuw? Nee hoor; gewoon het nieuwste avontuur van SP-Tweede Kamerlid Ronald van Raak. Anno 2015.

tekst Rob Janssen
foto Gerard Til / Hollandse Hoogte

DE GROENE DRAECK

Feestelijke ontvangst van de eerste 75 straatvegers.

SUCCESVOL VERZET TEGEN WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

HAAGSE STRAATVEGERS ZIJN VOORTAAN AMBTENAREN

Het was een grof schandaal: de wegbezuinigde straatveger die als zogenaamde ‘tegenprestatie’ voor zijn uitkering gedwongen aan de slag moest als straatveger. Gelukkig trok hij aan de bel en is er nu goed nieuws voor alle straatvegers van Den Haag. ‘Eindelijk erkenning, daar word ik vrolijk van.’

BART VAN KENT glundert van oor tot oor. Hij maakt een felicitatierondje langs de Haagse straatvegers die door de gemeente in vaste dienst zijn genomen. Dankzij de volhardenden

de inspanningen van de voorzitter van de tweemansfractie van de SP ontvangen de 260 mannen en vrouwen van de Haagse Milieu Services voortaan een volwaardig

loon in plaats van dat zij werken met behoud van uitkering.

De eerste 75 straatvegers worden met alle eegards ontvangen in het complex van de HMS. Koffie, gebak en verse broodjes. Ze leggen, voordat ze zich officieel ambtenaar mogen noemen, de eed af. Toegesproken door PvdA-wethouder Rabin Baldewsingh van Sociale Zaken en Werkgelegenheid stralen zij in hun fluorescerende pakken van trots. ‘Dit is een heerlijk gevoel, eindelijk krijgen

wij erkenning voor ons werk', zegt Otis, die juist om een baan te vinden een jaar geleden van Nijmegen naar Den Haag verhuisde. Die vaste betrekking heeft hij op zak. 'Ik heb nu meer zekerheid en kan een pensioen opbouwen. Daar word ik vrolijk van.'

De bal kwam in 2013 aan het rollen toen straatveger Haagse 'Harry' zich meldde bij de SP-hulpdienst. Hij was drie jaar daarvoor vanwege bezuinigingen ontslagen, maar moest vanuit de bijstand opnieuw aan de slag als... straatveger en leverde 400 euro inkomen in. De toenmalige wethouder Henk Kool, voorganger van partijgenoot Baldewsingh, sprak toen tegen dat er sprake was van een tegenprestatie. Wat Harry deed, was volgens hem reïntegreren en ritme en werkervaring opdoen. In zijn eigen vakgebied dus! De SP stelde vragen in de Tweede Kamer. Vanuit zijn positie in de Haagse gemeenteraad trok Bart van Kent ten strijde tegen de onheuse behandeling van de straatvegers en het gedwongen werken zonder loon.

Vurige wensen

Het tij begon te keren in 2014. Kool moest in het college het veld ruimen voor Baldewsingh – overigens na een omstreden afscheidsreceptie – en het door de SP gewraakte beleid kwam langzaam maar zeker op de tocht te staan. De belofte van het Haagse college dat er in de komende jaren 10.000 banen bij zullen komen, werd door de SP met de nodige scepsis beoordeeld: slecht onderbouwd, vaag en hooguit goed voor een paar honderd nieuwe banen. 'Laten wij om te beginnen eerst maar eens de straatvegers in dienst nemen', zei Bart van Kent in maart van dit jaar. Zes maanden later is het zover.

'Dit is met de geslaagde huurdersactie in de Schilderswijk mijn grootste succes tot nu toe', zegt hij nadat de eerste 75 van de in totaal 260 straatvegers met enig ceremonieel vertoon hun contract hebben ondertekend. Voor Bart is dit het bewijs dat actievoeren, zoals dat in het dna van de SP zit, resultaat kan opleveren. Als het maar goed, wel-doordacht en consequent wordt gedaan.

'Een heerlijk gevoel, eindelijk krijgen wij erkenning voor ons werk'

SP-gemeenteraadslid Bart van Kent (links) feliciteert Hassan: 'Dit is nog maar het begin.'

Tevreden achterover leunen is er voor hem evenwel niet bij. 'Dit is nog maar het begin. Wij zijn er pas als niemand in Den Haag wordt gedwongen om te werken zonder salaris.'

Hij heeft wethouder Baldewsingh zojuist horen zeggen dat Den Haag ernaar streeft een einde te maken aan al het onbetaalde werk in de stad om zo verdringing op de arbeidsmarkt te beperken en mensen eerlijk te belonen voor hun prestaties. Als het aan de SP ligt, komt er in Den Haag een gemeentelijk leerwerkbedrijf voor jonggehandicapten dat niet alleen als werkgever optreedt, maar ook bedrijven begeleidt bij het verplicht in dienst nemen van deze groep werkzoekenden. Die vurige wensen voor de toekomst doen niets af aan de blijdschap die Bart van Kent op dit moment voelt voor de straatvegers. 'Dit is heel belangrijk, ze krijgen hun waardigheid terug. Ze zijn nu ambtenaar, met alle rechten en plichten die daarbij horen. Hun

kinderen kunnen op school zeggen dat hun vader of moeder bij de gemeente werkt.'

'Wij zijn onmisbaar'

De 46-jarige Hassan, vader van twee kinderen, knikt instemmend. Hij komt uit Somalië, woont al twintig jaar in ons land en was eerst werkzaam als schoonmaker en in de bouw voordat hij op straat kwam te staan en in de bijstand belandde. Liever nog werkt Hassan 38 in plaats van 32 uur, om zo zijn gezin beter te kunnen onderhouden. Maar voorlopig telt hij zijn zegeningen. Ook Mahinder gaat nu met een ander gevoel met prikker en bezem aan de slag. Mahinder heeft een arbeidsverleden als chauffeur van een takelwagen bij de politie. Na zijn WW-periode werd hij verplicht te werken voor zijn bijstandsuitkering. 'Los van mijn inkomen en vastigheid mag ik nu eindelijk eens op vakantie, al moet ik dan natuurlijk wel even sparen.' Publieke erkenning kreeg Mahinder de afgelopen tijd al wel. 'De Hagenaars vinden het belangrijk dat wij de stad schoonhouden, dat hoor ik vaak genoeg. Ik durf het gerust te zeggen: wij zijn onmisbaar.'

Hij verorbert zijn broodje en gaat weer de straat op. Er is werk aan de winkel. De bladeren vallen van de bomen. Het is volop herfst, guur, nat en winderig, maar voor de straatvegers schijnt de zon. ●

tekst Robin Bruinsma
foto's Sander van Oorspronk

> 'WERKEN VANUIT LEF'

foto SP Landsmeer©

Ami Gest op campagne.

'Voordat we aan een actie beginnen zorgen we altijd voor een realistisch plan waarmee we bijna zeker weten dat we gaan winnen.' De sleutel tot het succes van de kersverse SP-afdeling Landsmeer ligt volgens voorzitter Ami Gest bij planmatig werken.

Besmettelijk enthousiasme

'Acties die we niet kunnen winnen pakken we niet op. Als je telkens wint, wordt de SP de partij die geen mooie beloftes maakt maar sociale successen boekt. Door deze manier van werken ontstaat volgens Gest strijdbaarheid en een besmettelijk enthousiasme. 'We hebben bijvoorbeeld een gevaarlijke busroute weten om te leggen, een wegbezuinigde scholierenbus terug laten komen, geliefde bomen gered van kap en een toezegging gekregen dat een gesloopte voetbalkooi terugkomt. Op die manier kun je ook aanvankelijk cynische mensen, die wel het hart op de goede plaats hebben, voor je winnen. Door mensen te inspireren en te wijzen op hun verantwoordelijkheid om mee te doen, kun je een gevoelige snaar raken. Dan gaan

mensen er echt voor en kom je in een opwaartse spiraal.'

Confetti-explosie

'We werken vanuit lef en dat slaat enorm aan. Steeds meer mensen weten nu dat je bij de SP moet zijn als er iets aan de hand is. Ook ons team blijft maar groeien. Twee jaar geleden had Landsmeer 26 SP-leden en waren alleen mijn moeder en ik actief. Nu hebben we al 63 leden, waaronder 15 activisten.' Dit succes van de SP'ers in Landsmeer is afgelopen maand bekroond, de werkgroep is een zelfstandige SP-afdeling geworden. En ook dat succes is natuurlijk gevierd, en hoe! Gest: 'We hadden een confetti-explosie, 160 gasten, Jan Marijnissen én Emile Roemer. Het was echt onvoorstelbaar groots. We zitten zo in de flow, wij gaan Landsmeer veroveren!'

OP NAAR DE
200
AFDELINGEN!

> STOP 'ZORG IN DE WIJK'

Een kleine honderd FNV'ers en SP'ers hebben voor het kantoor van Achmea in Leiden gedemonstreerd tegen de proef 'Zorg in de Wijk', van Zilveren Kruis Achmea in Utrecht, Zwolle en Ommen-Hardenberg.

'Onder de kostprijs'

'De SP is voor het organiseren van zorg op wijkniveau, maar niet op deze manier', licht Ries van Walraven, gemeenteraadslid voor de SP in Leiden toe: 'Zorgaanbieders

moeten op wijkniveau inschrijven voor wijkverpleging. De zorgaanbieder krijgt 100 procent van het tarief voor cliënten die zorg ontvangen van een door Zilveren Kruis Achmea gegunde aanbieder, voor overige cliënten krijgt de aanbieder maar 75 procent van het tarief. Dat is onder de kostprijs.'

'Zorgverzekeraars steeds machtiger'

Door de proef 'Zorg in de Wijk' hebben cliënten minder keuzevrijheid, worden vele

> KONINKLIJK HUIS MOET BELASTING GAAN BETALEN

foto RVD©

Koning Willem-Alexander, koningin Máxima en prinses Beatrix moeten volgens een meerderheid in de Tweede Kamer belasting gaan betalen. De Kamer heeft een voorstel van SP-Tweede Kamerlid Ronald van Raak gesteund om een einde te maken aan de belastingvrijstellingen van de leden van het Koninklijk Huis voor onder meer inkomen, vermogen, schenkingen en erfenissen.

VVD stemde tegen

Van Raak: 'Al jarenlang riepen verschillende partijen in de krant dat er een einde moest komen aan de belastingvoordelen van het Koninklijk Huis, maar in de Kamer kregen onze voorstellen onvoldoende steun. Nu is het eindelijk gelukt om de PvdA achter onze voorstellen te krijgen. De VVD stemde opnieuw tegen.' Nu deze eerste stap is gezet, is een wijziging van de Grondwet nodig om de belastingvrijstellingen daadwerkelijk ongedaan te maken.

cliënt-zorgverlenerrelaties doorbroken en jarenlange samenwerkingsverbanden tussen zorgverleners verbroken. Henk van Gerven, SP-Tweede Kamerlid, was ook aanwezig bij de demonstratie. Zijn motie om de proef tegen te houden werd helaas niet door een meerderheid van de Kamer gesteund. 'Ik moedig iedereen aan om door te gaan met de strijd tegen het steeds machtiger worden van de zorgverzekeraars.'

> KAMERMEERDERHEID REKENT AF MET REKENTOETS

Een Kamermeerderheid wil stoppen met de rekentoets in het eindexamen vmbo, havo en het mbo. SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk (foto): 'Dit is een grote stap vooruit. De rekentoets is van het begin af aan omstreden.'

Onterecht zakken

Beter rekenonderwijs is volgens Van Dijk van groot belang, 'maar het is zeer onverstandig om één afzonderlijke rekentoets plompverloren in het eindexamen te stoppen. Een rekentoets die ook nog eens slecht in elkaar zit vanwege de vele talige opgaven.' Duizenden leerlingen zouden volgens Van Dijk onterecht zakken voor hun examens.

Afrekentoets

Van Dijk: 'Het was van begin af aan duidelijk dat de PvdA – samen met SP, D66 en CDA – tegen de rekentoets is. De partij mocht het alleen niet zeggen van de VVD. De PvdA heeft er nu alsnog voor gekozen om hun standpunt te verwoorden. Daar zal de liberale staatssecretaris Dekker niet blij mee zijn, want de VVD is groot voorstander van de zogenaamde afrekentoets.'

Ondoordacht

SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk maakt dankbaar gebruik van de veranderde houding van de PvdA en stelt nu voor de rekentoets helemaal te schrappen uit het eindexamen, ook voor het vwo. 'Het moet

gaan om goed rekenonderwijs, niet om een ondoordachte rekentoets ter meerdere eer en glorie van Sander Dekker.'

> SCHAF HET JEUGDLOON AF ÉN STOP TTIP!

foto's Karen Veldkamp

Op 10 oktober liepen twee demonstraties in Amsterdam in elkaar over. De jongeren van de FNV-actie Young and United beten het spits af. Met veel lawaai en ludieke bordes eisten zij het einde van het jeugdloon. SP-Tweede Kamerlid Sadet Karabulut sprak de jongeren toe: 'Bedrijven zouden samen met jullie moeten zeggen: Fuck het jeugdloon!'

'Doorbraak'

FNV-bestuurder en SP'er Ron Meyer is een van de motoren achter de actie. De oproep van Karabulut begint volgens hem al werkelijkheid te worden. Onder andere de Bijenkorf schaft het jeugdloon af. Meyer: 'Er zijn wel meer voorbeelden van bedrijven die het anders willen aanpakken, zoals bijvoorbeeld een schoonmaakbedrijf uit Deventer. Maar jongeren werken vooral in twee sectoren:

de horeca en de detailhandel. Wat dat betreft is dit niets minder dan een doorbraak. Als het bij Bijenkorf kan, dan kan de rest nauwelijks achterblijven.' Een belangrijk succes op weg naar de volledige afschaffing van het jeugdloon, volgens Meyer.

'Schijt aan democratie'

Veel van de demonstrerende jongeren liepen vervolgens door naar de volgende demonstratie: duizenden mensen demonstreerden tegen TTIP, het beruchte handelsverdrag van de Europese Unie en de Verenigde Staten. Tweede Kamerlid Jasper van Dijk voerde het woord namens de SP. Hij zei over TTIP: 'Een feestje voor bedrijven die schijt hebben aan democratie. TTIP is geen handelsverdrag, het is een wurgakkoord.'

Stakende zzp-bezorgers zitten (niet) bij de pakken neer.

BEZORGD EN BEDANKT

Afgelopen zomer staakten ze nog. Daarna is menig zelfstandige pakketbezorger door PostNL aan de kant gezet. Volgens de zzp'ers omdat ze hebben gestaakt, volgens PostNL wegens 'ongewenst gedrag'. Wat is hier aan de hand?

OF HIJ EVEN naar het kantoor kon komen voor een gesprek. Een berichtje met die strekking kreeg Ceylan Göncü afgelopen zomer. Veel zocht hij er niet achter. 'Ik dacht: nou, ik ga er wel heen. Ik was alleen maar benieuwd.' Op kantoor wachtten een manager en een inkoper op hem. Göncü: 'Ik kreeg te horen dat mijn contract per direct opgezegd werd. Wegens onwenselijk gedrag. Even later werd mij medegedeeld dat ik nog drie maanden lang doorbetaald zou krijgen, dat ik mijn pasje moest inleveren en niet meer op het

depot mocht komen. En dat was het.' En wat was dat onwenselijk gedrag dan? 'Goeie vraag. Misschien dat ik mee had gedaan aan de staking. Misschien omdat ik toen ook Omroep Zeeland te woord had gestaan...'

Succesvolle actie?

Acht jaar bezorgde Ceylan Göncü (45) pakketten voor PostNL. Dat deed hij als zogenaamde 'subcontractor'; zeg maar een zelfstandige onderaannemer die in opdracht van PostNL zendingen aflevert.

Aanvankelijk ging dat goed en kon hij ervan rondkomen. Maar na een paar jaar kwam de klad erin. De tarieven kwamen onder druk te staan, de te rijden routes werden onrendabeler en de kosten stegen. Het kwam meerdere malen tot acties, met als voorlopig hoogtepunt afgelopen zomer – toen bezorgers in meerdere plaatsen in staking gingen en hier en daar depots blokkeerden. De kou leek uit de lucht toen PostNL bekendmaakte zelfstandige pakketchauffeurs in vaste dienst te willen gaan nemen. Ook werd een

verhoging van de tarieven aangekondigd voor hen die zelfstandig willen blijven.

‘Wát heb ik dan verkeerd gedaan?’

Maar nu – bijna een half jaar later – liggen de kaarten heel anders. Want Ceylan Göncü is niet de enige die aan de kant werd gezet. In augustus vlogen zeven zzp'ers eruit. In het dorp Nieuwerkerk op Schouwen-Duiveland tekenden vorige maand 1500 bewoners een petitie voor de populaire bezorger Joeri Steenbakker, die na deelname aan de staking eveneens werd gedumpt door PostNL. Hij daagt PostNL samen met een flink aantal collega's voor de rechtbank. Ook Göncü zegt zich op juridische stappen te beraden. 'Als iemand me nou eens kon vertellen dat ik wat verkeerd heb gedaan, dan wil daar best over nadenken. Maar wát heb ik dan verkeerd gedaan? Iedereen heeft toch het recht om te staken?'

Intimidatie

Karen Lagendijk – directeur Public Affairs van PostNL – ontkent dat laatste niet, maar stelt dat 'PostNL niet langer het vertrouwen in een duurzame samenwerking heeft met een aantal zelfstandige pakketbezorgers. Deze ondernemers hebben in het verleden en tot op de dag van vandaag ongewenst gedrag laten zien. De intimidaties, bedreigingen en blokkades tijdens de acties waren de druppel die de emmer deed overlopen. Het enkel deelnemen aan de werkonderbrekingen van juli is geen aanleiding voor beëin-

zend euro boete.' Ik zeg: "Ik heb vier euro op zak. Die kun je hebben." Maar toch zat het me niet lekker.'

‘Mannen in zwarte pakken’

Intimidatie is een woord dat vaker valt onder de PostNL-zzp'ers. Berucht zijn bijvoorbeeld de zogenaamde straatcontroles, door de chauffeurs met enig sarcasme 'mannen in zwarte pakken' genoemd. Volgens Maurice Jacobs van SubcoPartners, dat de belangen van zelfstandigen in het beroepsgoederenvervoer behartigt, worden PostNL-chauffeurs tijdens de rit met scanners gevolgd en kunnen ze op ieder moment van de dag gecontroleerd worden. 'Dan worden je pasjes gecontroleerd en wordt er gekeken of je pakketjes van andere bedrijven in je bus hebt en of je wel de juiste kleding draagt.' De Amsterdamse bezorger Jef de Feyter, eveneens verbonden aan SubcoPartners, kent ook een opmerkelijk verhaal: 'Een collega had de deur van de bus niet op slot gedaan. Oké, niet zo slim misschien. Maar die jongen werd meteen ontslagen toen een controleur het zag.'

Schijnzelfstandig

Wie iets op internet bestelt en de volgende dag al een vriendelijke chauffeur met een pakketje op de mat ziet staan, staat er misschien niet direct bij stil hoe de werkdag van die bezorger er uitziet. Het is constant stressen en jagen, tillen en sjouwen, puzzelen en plannen (zie kader). Soms zes dagen in de

foto SubcoPartners ©

Maurice Jacobs van belangenbehartiger SubcoPartners.

weer terug naar datzelfde adres.' Anders dan bij de chauffeurs op de grote vrachtwagens worden de routes van de pakketchauffeurs niet door transportplanners samengesteld. De pakketbezorger heeft een vaste route en de hoeveelheid af te rijden adressen is afhankelijk van het aantal pakketten dat op het depot is binnengekomen. Hoezeer dat uit de hand kan lopen, weet Simone Feij. 'Mijn man Frank is al heel lang pakketchauffeur bij PostNL en hij heeft het soms zo druk dat we zijn route samen moeten doen', vertelt ze. 'Dan ga ik de bus rijden en Frank stapt dan telkens uit om de pakketten af te geven. Om per stop maar zo min mogelijk tijd te verliezen. En nog komen we niet rond, leveren we per maand gewoon in.' Met een dusdanige werkdruk is het voor de meesten uitgesloten dat ze naast het werk voor PostNL nog tijd, laadvermogen en energie hebben voor andere opdrachtgevers. In die zin is de vraag aan de orde: in hoeverre is de PostNL-zzp'er nog wel zelfstandig? Simone Feij schiet in de lach. 'Het is pure schijnzelfstandigheid.'

‘Smoel houden’

Wat de chauffeurs in dat verband steekt zijn de tarieven. Die zouden per afgeleverd pakket neerkomen op tussen de 1,20 en 1,40 euro. Te weinig, vinden de chauffeurs. Göncü: 'Als jij een pakje verstuurt via PostNL betaal je vanaf 6 tot 7 euro per pakketje. Hoe zwaarder je pakje, hoe duurder het wordt. Daar zien wij maar heel weinig van terug. Bovendien: wij krijgen betaald per stop. Dat wil zeggen: als ik op één adres twintig pakketten aflever, krijg ik toch maar één stop betaald. Is toch niet eerlijk? Onderhandelen, zeg je? Pfff. Als je wat wil aankarten, zeg je: "Als het je niet bevalt: voor jou tien anderen." Je hebt dus geen keus. Bij PostNL moet je gewoon je smoel houden.'

Onder het minimumloon

Karen Lagendijk van PostNL bestrijdt dat: 'De vergoedingen die wij aan de zelfstandige

‘Iedereen heeft toch het recht om te staken?’

diging van de vervoersovereenkomst'. De blokkades werden overigens verboden door de rechter. Maar waaruit bestonden dan de intimidaties en bedreigingen precies? 'Dat waren ernstige dingen die ik niet individueel kan toelichten', zegt Lagendijk. Het merkwaardige is echter dat ook chauffeurs zeggen dat ze tijdens de stakingen geïntimideerd werden. Zo vertelt Ceylan Göncü: 'Tijdens de acties kwam een manager van PostNL op me af. Zegt ie: "Als je niet stopt met staken, krijg je vierhonderddui-

week. Een route van 150 tot 200 adressen per dag is geen uitzondering. En dan kan het laat worden. Ceylan Göncü: 'In augustus hadden we altijd pakketten met schoolboeken, bovenop de gebruikelijke zendingen. Stond ik daar om elf uur 's avonds nog bij de mensen aan te bellen. Ik zag dan boven wel eens lampen op slaapkamers aangaan. En dan een raam open: "Wat móét je!!" Eh ja, ik heb een pakketje voor u, meneer. Tja, leuk is anders. Maar ja, de bezorger heeft geen keus. Niet bezorgen is geen geld en de volgende dag

pakketbezorger betalen zijn transparant en worden met hem onderhandeld. Met de vergoeding kunnen zij een inkomen realiseren voor zichzelf dat ruim boven minimumloon ligt.' Hetgeen Maurice Jacobs op zijn beurt weer bestrijdt. Volgens hem verdient een zzp'er die voor PostNL onderweg is netto zo'n 1300 tot 1400 euro per maand. De maandlasten zijn echter hoog. Onder meer lease-, brandstof- en verzekeringskosten voor de bus en de aanschaf van PostNL-kleding moeten betaald worden; posten die almaar stijgen en die soms tot zo'n duizend euro per maand kunnen oplopen. 'Wij komen uiteindelijk beneden het bijstandsniveau uit', zegt Simone Feij. 'Per saldo zit ik in ieder geval onder het minimumloon', stelt Ceylan Göncü.

Als het er voor alle PostNL-zzp'ers zo uitziet, dan lijkt het aanbod van PostNL om mensen in vaste dienst te nemen aantrekkelijk. Maar volgens Jef de Feyter verdienen PostNL-bezorgers in vaste dienst onder de streep niet of nauwelijks meer dan zzp'ers: 'De vraag is dan of je eigenlijk wel in vaste dienst wilt.' En of PostNL dat wil. Want PostNL, aldus Maurice Jacobs, zou in werkelijkheid slechts vijf tot tien procent van de zzp'ers in vaste dienst willen nemen: 'En welke zzp'ers dat precies zijn bepaalt het bedrijf uiteraard zelf.'

Dealtje met de belastingdienst

Zo lijken de zzp'ers flink klem te zitten. Ten eerste lijken de tarieven te laag om van rond te komen en aan de andere kant ervaren ze

Frank Feij moet soms samen met zijn vrouw de route rijden.

hun zelfstandigheid als een wassen neus. Want tijdens hun werk moeten ze kleding van PostNL dragen (en zelf betalen), moet de bus voldoen aan de voorschriften van PostNL en zijn volgens de zzp'ers de tarieven in beton gegoten. Maar er is meer. In 2012 stelde de SP-Kamerfractie vragen over een mogelijke deal tussen de belastingdienst en PostNL. Met die geheimzinnige overeenkomst, waarvan het kabinet destijds het bestaan niet ontkende maar er tegelijkertijd ook niet op in wilde gaan, zou het bedrijf de contracten met zzp'ers fiscaal gunstig

kunnen wegzetten en tevens besparen op de afdracht van premies. In dat geval zouden de glanzende jaarcijfers van PostNL (vorig jaar nog 44 miljoen euro winst) deels door de belastingbetaler zijn opgehoest. Volgens onderzoek van FNV Transport en Logistiek zou PostNL met die werkwijze jaarlijks zo'n 30 miljoen euro besparen ten opzichte van werknemers in vaste dienst. ●

tekst Rob Janssen

foto Evert Elzinga / ANP ©

LEGPUZZEL

Elke werkdag van een pakketbezorger begint met het laden van de bus op het depot. Gauw de laadruimte volgooien met pakketten en rijden maar? Dacht het niet! Ieder pakje moet in de

regel gescand worden, zodat het systeem – vaak *tracking and tracing* genoemd – 'ziet' of het pakket die dag daadwerkelijk afgeleverd gaat worden. Vervolgens gaat de chauffeur de pakketten laden volgens het principe: de zendingen die er het eerste uit moeten, moeten als laatste in de bus gezet worden. Want het is niet handig als je bij de eerste klant de hele lading overhoop moet halen omdat het betreffende pakket helemaal onder in de bus ligt. Tegelijkertijd moet de chauffeur de route zelf nauwgezet plannen. Heeft hij pakketten voor winkels in de binnenstad, dan kan het zijn dat die zendingen bijvoorbeeld vóór 12 uur 's middags afgeleverd moeten zijn omdat daarna menig stadscentrum is afgesloten voor autoverkeer. Ook kan de chauffeur pakjes aan boord hebben die volgens afspraak op een bepaalde tijd geleverd moeten worden, waardoor de route mogelijk anders komt te liggen. Daarnaast moet hij er rekening mee houden dat particulieren overdag vaak niet thuis zijn, zodat de woonwijken inrijden pas na 17.00 uur de meeste kans op succes heeft. Daar komt nog eens bij dat

sommige pakketten door de ontvanger contant aan de chauffeur betaald moeten worden; de zogenaamde rembourszendingen. Die heeft de bezorger meestal ook het liefst aan het eind van de route, omdat hij anders wellicht de hele dag met grote pakken geld rondrijdt. Ondertussen moet ook het gewicht van de geladen bus in de gaten gehouden worden. Te zwaar? Risico nemen of de route in twee etappes rijden. Dat laatste kost uiteraard veel tijd en die heeft de bezorger niet. Misschien moet hij vandaag wel naar dat ene bedrijf of die ene instantie waar ze eerst de hele tent gaan afbellen voordat ze voor ontvangst willen tekenen: is het pakket bestemd voor de technische dienst, de kantine of voor de directie? En misschien zit vandaag die boerderij in de route, waarvan de boer na een kwartier zoeken op z'n tractor in het veld blijkt te zitten... Is de dagelijkse legpuzzel opgelost, dan rest de pakketbezorger nog slechts een 'kleinigheid'. Namelijk een hele dag lang een flinke bus veilig door het hectische Nederlandse verkeer loodsen.

PORTUGESE UITSLAG AFGEKEURD

‘DEMOCRATIE’ IN EUROPA

In Portugal blokkeert de president een linkse regering. Kan dat zomaar? Ja hoor, en hij krijgt nog steun ook. Van Europa.

STEL: JE GAAT VOETBALLEN. Je zit in het rode team en je maakt een goal, maar de scheidsrechter keurt je doelpunt af. Buitenspel? Nee. Hands? Nee. Een overtreding gemaakt dan? Ook al niet. Wat dan? Nou, gewoon: de scheidsrechter wil dat de tegenpartij wint. Nu zijn er genoeg omkoopschandalen in de voetballerij, maar wat als dit soort praktijken de democratie gaan beheersen? In Portugal kun je het meemaken.

Tijdens de verkiezingen in september behaalden drie linkse partijen, waaronder de socialistische partij van Antonio Costa, een meerderheid en ze waren ook bereid om een regering te vormen. Maar daar had president Anibal Cavaco Silva geen zin in. Alsof het de normaalste zaak van de wereld is, gaf hij de oude centrumrechtse coalitie gewoon de opdracht tot regeringsvorming. Dit omdat volgens de president ‘in onze veertigjarige democratie de Portugese regering nooit afhankelijk is geweest van anti-Europese krachten. Dit is het slechtst mogelijke moment om de funderingen van ons democratisch regime te veranderen’. Anti-Europees? Feit is dat de linkse partijen de verkiezingen wonnen omdat zij willen kappen met de strenge bezuinigingspolitiek die Portugal de laatste jaren voerde in ruil voor 78 miljard aan Europese steun. Uiteraard pikken de linkse partijen de move van de president – of moeten we zeggen scheidsrechter? – niet. Te verwachten is dat zij de door de president gewenste minderheidsregering zullen wegstemmen. Probleem opgelost? ‘Nou nee’, zegt SP-Europarlementariër Dennis de Jong. ‘Er ontstaat dan een pikante situatie. Omdat het in Portugal zo is dat er pas over

anderhalf jaar nieuwe verkiezingen kunnen worden gehouden, bestaat het risico dat de president een interim-regering toestaat onder leiding van de sociaal-democraten.’ Een minderheidsregering met aan het hoofd de grote verliezer van de verkiezingen dus. ‘Dat zal dan een puur technocratische regering zijn. Het is feitelijk aan de sociaal-democraten of dat ook gaat gebeuren. En dat is niet te hopen, want het zou betekenen dat de democratie vervangen wordt door iets wat door Europese technocraten wordt opgelegd’, aldus Dennis de Jong.

Verlenging

En als ze er daar in Portugal na die anderhalf jaar nog niet uitkomen? Wel, dan is er net als in een voetbalwedstrijd de verlenging. En die wordt gespeeld in Europa. Want Europa wil zich ook al met verkiezingen gaan bemoeien. Het Europees Parlement bediscussieert momenteel verregaande voorstellen om de Europese verkiezingen letterlijk te gaan organiseren. SP-Tweede Kamerlid Ronald van Raak in een opinie-artikel in The Post Online: ‘Sommige landen zullen dan een kiesdrempel moeten invoeren, waardoor kleine partijen minder

kans maken op een zetel in het Europees Parlement. Ook wil Europa dat we stemcomputers gaan gebruiken, die we een paar jaar terug juist hebben afgeschaft omdat ze fraudegevoelig zijn. Europa stelt ook eisen aan de samenstelling van de kieslijsten, die ‘gendergelijk’ moeten zijn. Eerder was er het plan om partijen die deelnemen aan de verkiezingen voor het Europees Parlement vooraf te toetsen of ze wel ‘Europees’ genoeg zijn – en zo niet, de ondersteuning aan die partijen stop te zetten.’ Of het wat wordt met al die voorstellen is nog onduidelijk. Maar het idee dat zulke ideeën leven en op tafel gelegd worden is al griezelig genoeg.

Tot slot nog het verslag van de wedstrijd: nadat de scheidsrechter de wedstrijd in Lissabon in 0-0 liet eindigen door een zuivere goal van het rode team doodleuk af te keuren, werd tijdens de verlenging in Europa het rode team verplicht om zonder keeper te spelen. De uitslag? Ach... ●

tekst Rob Janssen
illustratie Diederik Olders

Illustratie Marc Kollé

> GROTE STEUN VOOR KLEINE KLASSEN

Het voorstel van SP-Tweede Kamerlid Tjitske Siderius om de klassengrootte in het basisonderwijs aan banden te leggen kan op grote steun rekenen van de Nederlandse bevolking. Uit onderzoek van Maurice de Hond blijkt dat 86 procent het voorstel steunt om klassen per direct maximaal 29 leerlingen te laten tellen. Op termijn moet dat naar een gemiddelde klassengrootte van 23 leerlingen.

 actie.sp.nl/kleineklassenstrijd

> VERDWENEN ONDERWIJS-MILJOENEN

Op voorstel van de SP moeten schoolbesturen inzichtelijk maken hoeveel leraren er in het afgelopen jaar zijn bijgekomen. SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk: 'Hiermee komt een eind aan de onduidelijkheid over de "verdwenen miljoenen" in het onderwijs.'

Grootspraak

De regering beweerde vorig jaar dat er drieduizend extra leraren zouden komen met een investering van 150 miljoen euro. Die belofte was volgens Van Dijk groot-

spraak omdat schoolbesturen vrij zijn om het geld overal aan te besteden. 'Uit onderzoek van de Algemene Onderwijsbond bleek al dat het geld niet bij leraren terecht kwam. Door dit voorstel komt er duidelijkheid over de besteding van het onderwijsgeld. Daarmee voorkomen we dat onderwijsgeld op de verkeerde plek terechtkomt.'

Leraren rechtstreeks betalen

Het onderwijs werkt met een zogenaamde lumpsumfinanciering, waardoor schoolbe-

stuurders één budget krijgen overgemaakt. Er worden geen eisen gesteld aan de besteding. Van Dijk: 'Dat leidt tot frustratie van leraren en ouders, want zij merken niets van al het extra geld. Maar al te vaak verdwijnt het in bureaucratie en management.' De SP wil dan ook dat de lumpsum wordt opgeknipt en dat leraren rechtstreeks door het ministerie worden betaald. 'Daarmee weet je zeker dat het geld in de klas terechtkomt en niet bij managers.'

> 'KIES VOOR KLEINSCHALIGE OPVANG VLUCHTELINGEN'

De vluchtelingen crisis maakt de onderhuidse onrust in onze samenleving zichtbaar, stelt SP-Tweede Kamerlid Sharon Gesthuizen. Met zes concrete voorstellen wil de SP de opvang van vluchtelingen menselijk maken en tegelijkertijd het draagvlak voor opvang onder de bevolking behouden.

1. Maak opvanglocaties kleinschaliger; houd rekening met de grootte van een dorp of wijk
2. Geef bewonerscomités inspraak in hoe de opvang er uit komt te zien
3. Verbeter voorzieningen die overbelast raken, zoals openbaar vervoer en kwalitatief hoogwaardig (mobiel) internet
4. Laat asielzoekerscentra gebruik maken van het lokale bedrijfsleven, zodat opvang iedereen ten goede komt
5. Zorg ervoor dat gemeenten allemaal evenredig bijdragen; zorg dat ook gemeenten met rijke inwoners opvangplekken aanbieden
6. Houd voor toekomstige situaties reservecapaciteit voor (tijdelijke) opvang achter de hand

'Voorzieningen voor alle mensen'

Gesthuizen: 'De onrust onder de bevolking komt ergens vandaan. Mensen willen graag solidair zijn, maar veel mensen hebben het gevoel dat ze jaar in jaar uit de klappen van de crisis hebben opgevangen. Mensen zijn

die sociale afbraak meer dan zat. Juist daarom wil de SP de voorzieningen voor alle mensen in Nederland verbeteren. We moeten mensen niet tegen elkaar uitspelen, maar problemen oplossen en voorzieningen zoals zorg en huisvesting verbeteren.'

'Minder incidenten'

Miljoenen mensen zijn op de vlucht uit Syrië. Het overgrote deel van hen – meer dan 90 procent – wordt opgevangen in buurlanden. Maar de kampen zijn vol en de leefomstandigheden erbarmelijk. Gesthuizen: 'De SP vindt het terecht dat ook Nederland dan opvang aanbiedt. Omdat we staan voor solidariteit en omdat je mensen niet op straat laat slapen.' Gesthuizen kiest wel voor kleinschalige opvang, in plaats van het huidige kabinetsbeleid waarbij duizenden mensen op één locatie geen uitzondering is. 'Kleinschalige opvang zorgt immers voor meer draagvlak onder de bevolking en minder incidenten. Bovendien houd je zo meer rekening met de grootte van een dorp of een wijk.'

'Niet nog meer bommen'

De echte oplossing voor het vluchtelingenprobleem ligt volgens Gesthuizen overigens niet in Nederland, maar daar waar het conflict is. 'Alleen een politieke oplossing voor Syrië voorkomt dat meer mensen op de vlucht slaan. Laten we daaraan werken, in plaats van meer bommen op dit kruisvat te gooien.'

> ONDERWIJSFONDS VOOR THUISZITTERS

De belofte bij de invoering van het zogenaamde passend onderwijs was dat het aantal kinderen dat geen onderwijs krijgt fors zou verminderen. Het tegendeel is volgens SP-Tweede Kamerlid Tjitske Siderius waar. 'Door de grote klassen in het reguliere onderwijs en het ontbreken van specifieke begeleiding vallen leerlingen uit.'

'Niet op de plank laten liggen'

Siderius vindt het onacceptabel dat er duizenden kinderen in Nederland niet naar school gaan en geen les krijgen. 'Er zit een groot gat in ons onderwijsstelsel, waardoor met name leerlingen met gedragsproblemen, chronische ziekten of beperkingen niet naar school gaan.' De thuiszitters zijn niet op een school ingeschreven. Daardoor blijft het geld dat voor deze leerlingen beschikbaar is op een plank op het ministerie liggen.

Siderius: 'Het gaat om minstens 60 miljoen. De SP wil dat geld inzetten voor maatwerk. Te denken valt aan speciale kleinschalige scholen met kleine klassen en een-op-eenbegeleiding, maar ook mogelijkheden om gedeeltelijk onderwijs te volgen en het aanpassen van lesroosters.'

COLUMN

Dennis de Jong
SP-fractievoorzitter
Europees Parlement

BRUSSEL WIL 'CONCURRENTIEKRACHT' LIDSTATEN GAAN CONTROLLEREN

We hebben ons als SP'ers jarenlang verzet tegen het door Brussel opgelegde bezuinigingsbeleid: 3 procent? *Over my dead body!* Ondertussen geven de meeste economen ruitelijk toe dat die normen te star waren en in landen als Nederland het economisch herstel juist hebben vertraagd. Je zou denken dat de Eurocommissarissen hun fouten zouden toegeven en plannen zouden uitwerken om de lidstaten weer wat ruimte te geven voor eigen beleid. Maar nee hoor, er liggen alweer nieuwe voorstellen op tafel om het sociaaleconomisch beleid van de lidstaten nog verder te controleren. Wat stelt de Commissie nu voor? Het gaat allemaal om het vage

begrip 'concurrentiekracht'. De Europese Unie moet op kunnen boksen tegen de rest van de wereld en lidstaten moeten dan ook allemaal concurrerende worden. Daartoe moeten, uiteraard door Brussel gecoördineerde, nationale concurrentieraden worden opgezet en, nu komt het, instanties als het Centraal Plan Bureau gaan die raden adviseren. De Commissie zal de rapporten van de concurrentieraden opnemen in de landenaanbevelingen die zij ieder jaar mag doen, nadat ze de nationale ontwerpbegrotingen heeft onderzocht.

Als de plannen worden aangenomen, is er dus een concurrentieraad die het CPB napraat en de Nederlandse regering en de Tweede Kamer graag zal wijzen op de nadelen van loonsverhogingen. Of zal pleiten voor een lagere sociale zekerheid en lage of geen pensioenpremies voor werkgevers. Wat minder regels tegen milieuvervuiling is ook fijn. Alles onder het mom van vergroting van de concurrentiekracht.

Het gaat dus nog steeds door: de grote bedrijven dicteren hun agenda aan Brussel en de Eurocommissarissen leggen die 'aanbevelingen' weer op aan de lidstaten. Weigerachtige regeringen krijgen straf. Het Europees Parlement en de nationale regeringen moeten nog wel instemmen met de nieuwe voorstellen: het laatste woord is er dan ook nog niet over gezegd en als SP hebben we er alweer een strijdpunt bij, zowel in het EP als in de Tweede Kamer.

STOP WC-EENDWETENSCHAP

Is wetenschappelijk onderzoek nog wel te vertrouwen als de onderzoekers financieel steeds afhankelijker worden van het bedrijfsleven? Volgens Sandra Beckerman van SPark moet de invloed van het bedrijfsleven veel kleiner worden.

IN NEDERLAND INVESTEREN bedrijven veel in de wetenschap. Met 55.000 euro per onderzoeker zelfs het meest van alle Europese landen; in de wereld staan we op plaats drie na Singapore en Zuid-Korea. Dat lijkt goed nieuws, maar dat is het helemaal niet, stelt Sandra Beckerman. Zij is docent archeologie aan de Rijksuniversiteit Groningen, voorzitter van de SP-Statenvr fractie in Groningen en onderzoeker voor SPark (SP alternatieve rekenkamer). Beckerman: 'De sterke afhankelijkheid van het bedrijfsleven heeft geleid tot WC-eendwetenschap (zie kader-red.). Bedrijven proberen resultaten, conclusies en de publicatie van onderzoek zo te beïnvloeden dat ze voor hen gunstig zijn. De overheid betaalt steeds minder mee aan onderzoek.'

De wensen van het bedrijfsleven

Onderzoek wordt in Nederland gefinancierd uit drie 'geldstromen'. De eerste en tweede

geldstroom komen van de overheid. De eerste geldstroom is een basisbedrag voor onderzoek, de tweede is geld uit fondsen waar onderzoekers om moeten concurreren. De derde geldstroom komt van externe partijen; voor het grootste deel van het bedrijfsleven. Beckerman: 'De overheid wil steeds minder uitgeven aan onderzoek. Daarbij komt dat een steeds groter deel van het overheidsgeld wordt gekoppeld aan bedrijfsgeld. Dat heet *matching*. Dan zegt de universiteit: voor iedere euro die externe partijen investeren leggen wij nog 64 eurocent bij. Zo wordt steeds meer geld gekoppeld aan de wensen van het bedrijfsleven.'

Meer bedrijfsleven, minder innovatie

Wie betaalt bepaalt? 'Het bedrijfsleven krijgt steeds grotere invloed op welke onderwerpen worden onderzocht. Zo is volgens 60 procent van de hoogleraren van de universiteit van Wageningen financiering door-

slaggevend bij het bepalen van de onderzoeksonderwerpen', aldus Beckerman. Maar is het dan niet goed dat bedrijven bepalen waar onderzoek naar wordt gedaan? Dat stimuleert onderzoek dat geld oplevert, dat bevordert de innovatie. Volgens Beckerman is het precies andersom: 'Uit onderzoek blijkt dat landen die meer met vast onderzoeksgeld werken, dus meer eerste geldstroom, het beter doen op wetenschappelijk gebied. Voorbeelden daarvan zijn Denemarken en Zwitserland. Uit onderzoek van Mariana Mazzucato blijkt dat van de 88 belangrijkste uitvindingen tussen 1971 en 2006 er 77 mogelijk zijn gemaakt door publiek gefinancierd onderzoek. Spoorwegen, internet, nanotechnologie; grote wetenschappelijke doorbraken kwamen tot stand met steun van de overheid.'

Fundamenteel en onafhankelijk

De SP heeft een aantal voorstellen om

WC-EENDWETENSCHAP

De beroemde reclame van wc-schoonmaakmiddel WC-eend maakte meer dan twintig jaar geleden een knipoog naar reclames die dokters en onderzoekers opvoeren om een product aan te prijzen. Met de slogan 'Wij van WC-eend adviseren... WC-eend' gaven ze ruiterlijk toe dat hun advies niet bepaald objectief was. De slogan is een uitdrukking geworden, waarmee wordt aangegeven dat een deskundige advies geeft waar deze zelf belang bij heeft. Helaas is de uitdrukking te vaak van toepassing. Beckerman verzamelde een aantal voorbeelden van onwenselijke beïnvloeding van onderzoek door het bedrijfsleven.

Wij van Nutricia Het Alzheimercentrum van het VUmc wordt gesponsord door Nutricia. De directeur van dit centrum, professor Philip Scheltens, oordeelde in twee wetenschappelijke artikelen zeer positief over het drankje Souvenaid van Nutricia. Professor Harrie Verbon noemt zijn conclusies gekleurd en zwak.

Wij van Red Bull Red Bull betaalt een groep wetenschappers van de Universiteit Utrecht 345.000 euro om onderzoek te doen naar Red Bull. Al deze studies oordelen positief over Red Bull. Het frisdrankje blijkt goed te werken tegen dronkenschap, helpt bij het studeren en bij lange autoritten. De integriteitscommissie van de Universiteit Utrecht oordeelde dat de wetenschappers te stellig waren.

Wij van Bayer Wetenschappers Jeroen van der Sluijs en Henk Tennekes schreven in een opinie-stuk in NRC dat ook pesticiden betrokken moeten worden in het onderzoek naar bijensterfte. Pesticidenproducent Bayer belde volgens Jeroen van der Sluijs meteen die dag erna met zijn baas op de universiteit. Mede-opsteller van het stuk Henk Tennekes raakte al zijn opdrachtgevers kwijt en moest zijn huis verkopen.

Wij van BASF BASF-medewerker Bennard van Ravenzwaay is één dag per week hoogleraar toxicologie aan de universiteit van Wageningen. In 2000 is hij mede-auteur van een artikel waarin over schimmelbestrijdingsmiddel vinclozolin van BASF wordt geconcludeerd dat het veilig is in lage doses. Hetzelfde middel wordt echter in 2006 door de EU verboden omdat vrouwen door het middel een risico lopen op verminderde vruchtbaarheid.

fundamenteel en onafhankelijk onderzoek mogelijk te maken. Deze voorstellen zijn onderdeel van het plan van SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk met de titel 'Op naar de nieuwe universiteit'. Behalve dat er meer geld naar de eerste geldstroom zou moeten, wordt voorgesteld dat er een onderzoeksfonds komt waarin bedrijven opdrachten kunnen aanbieden, zonder een directe band tussen bedrijf en onderzoeker. Die onderzoekers worden ook onafhankelijker als zij sneller een vaste aanstelling krijgen.

tekst Diederik Olders
foto Sandra Beckerman

 Lees het plan 'Op naar de nieuwe universiteit' op: sp.nl/nwuni

Meer over SPark: www.sp.nl/onderwerp/spark

In 2009 voerde ROOD actie tegen WC-eendwetenschap. Daarbij werd de vraag gesteld of de Coca-Cola-universiteit de toekomst was. Het vraagtteken op het spandoek kan misschien wel weg. Deze zomer bleek dat Coca-Cola een groep wetenschappers financiert die de boodschap probeert te verspreiden dat obesitas relatief weinig te maken heeft met calorieën en suikerconsumptie. Wij van Coca-Cola adviseren: drinken maar!

Wij van Dentaïd Twee professoren van de Rijksuniversiteit Groningen, Winkel en Van Winkelhoff, concluderen in een wetenschappelijk artikel dat Dentaïd het beste mondspoelmiddel is. Ze vergeten echter te vermelden dat ze financiële belangen hebben bij Dentaïd.

Wij van Campina Toon van Hooijdonk was directeur van Campina en is nu professor in Wageningen. Zijn leerstoel wordt betaald door de Nederlandse Zuivel Organisatie. Bij de acceptatie van zijn professoraat beweert Van Hooijdonk dat melk echt goed is voor elk en geen verhoogd risico vormt bij hart- en vaatziekten. Helaas voor de zuivelindustrie zijn veel andere wetenschappers minder enthousiast over de effecten van melk op hart- en vaatziekten.

Wij van de farmaceutische industrie De farmaceutische industrie moffelt negatieve resultaten van medicijnonderzoek weg. Die conclusie trok Jarno

Hoekman in zijn proefschrift. Van de 44 door de farmaceutische industrie gesponsorde onderzoeken met een negatief resultaat werden er maar 10 gepubliceerd in vakbladen. Publiek gefinancierd onderzoek met een negatieve uitkomst werd wel in vakbladen gepubliceerd.

Wij van de farmaceutische industrie weer 'Het diabetesonderzoek kent weinig werkelijk onafhankelijk onderzoek en is veel te afhankelijk van een paar onderzoekers bij wie sprake is van serieuze belangenverstrengeling', zegt Frits Holleman, internist bij AMC. Van de in totaal 3800 artikelen over diabetesonderzoek die de afgelopen twintig jaar verschenen is slechts 6 procent volledig onafhankelijk.

Wij van het vastgoed Professor Piet Eichholtz is sinds 2006 52 keer geciteerd in de Volkskrant, het Financieel Dagblad en het NRC Handelsblad. Eichholtz is erg positief over de vastgoedmarkt,

in 2007 prees hij Amerikaanse aanbieders van foute subprime-hypotheek, in 2008 hield hij de Tweede Kamer voor dat er geen woningmarktcrisis zou ontstaan in Nederland. In slechts 1 van de 52 artikelen wordt genoemd dat het professoraat van Eichholtz wordt betaald door Fortis/ABN AMRO. Eichholtz heeft daarnaast vele nevenfuncties in de vastgoedsector.

Wij van Shell en Gazprom Catrinus Jepma is hoogleraar energie en duurzaamheid aan de Rijksuniversiteit Groningen maar spreekt desondanks positief over gas en negatief over structurele exploitatiesubsidies voor wind- en zonne-energie. De duurzaamheidsprofessor ziet het als zijn taak 'de Nederlandse gasindustrie een betere positie in de wereld te geven'. Shell en Gazprom financieren de Rijksuniversiteit Groningen en Catrinus Jepma via het Energy Delta Institute (EDI).

LINKSVOOR **‘LEVE MIJN ADHD!’**

SP-gemeenteraadslid Marieke Broekmeulen (27) uit Schijndel is docent maatschappijleer op een school voor vmbo en mavo. Ze barst bovendien van de hobby's en interesses. Zo heeft ze een wel heel stoere bijbaan, als achtbaantester. 'Ja, voor een website beoordeel ik pretparken en achtbanen op geschiktheid voor mensen met adhd. Keileuk!'

tekst Daniël de Jongh
foto Karen Veldkamp

› **Hoe word je achtbaantester?**

'Het was een wedstrijd en mijn kandidatuur werd gesteund door internetforum Fok.nl en kreeg aandacht in de lokale media.

Daardoor kreeg ik veel stemmen. Ik ben dol op achtbanen en ik heb zelf adhd. Daar ben ik trouwens heel blij mee. Mijn adhd is een gave, het maakt me heel soepel en flexibel van geest.'

› **Wanneer en waarom werd je lid van de SP?**

'In 2006. Ik ben op mijn zeventiende van huis weggelopen en liep bij Jeugdzorg tegen bureaucratische muren op. De SP Tilburg sprong voor me in de bres, als enige.'

› **Wat zijn je voornaamste hobby's?**

'Zijspancrossen, samen met mijn vriend, elk weekend. En ik speel in amateurmusicals. Geen hoofdrollen, maar ensemble: ik dender in allerlei soorten bijrollen over het podium. Daar houd ik van, het is net zoiets als voor de klas staan: ik lever een bijdrage zodat we

allemaal samen iets moois kunnen neerzetten. Als iedereen dan straalt, is mijn avond helemaal goed.'

› **Wat is je favoriete plek op de wereld?**

'Laat mijn vriend het maar niet horen: Italië.'

› **Hoe dat zo?**

'Ik heb een zwak voor Italiaanse mannen! Maar dat is niet het enige, hoor. Ik heb er stage gelopen en het raakte me hoe ze daar omgingen met verschillen. Gewone en gehandicapte kinderen zaten samen op school en hielpen elkaar. Ook na schooltijd. Zo nam het mooiste meisje van de school een klasgenoot met het syndroom van Down elke dag mee naar een espressobar, omdat hij daar zo van hield. Zo onstonden vriendschappen voor het leven. Kom daar hier maar eens om! Hier komen ze elkaar niet eens tegen.'•

BASTIAAN LEEST

WIE

Bastiaan van Apeldoorn (1970), woordvoerder Financiën, Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking namens de SP in de Eerste Kamer en universitair hoofddocent Internationale Betrekkingen aan de Vrije Universiteit

LEEST

De economie zoals uitgelegd aan zijn dochter, Yanis Varoufakis, uitg. De Geus

› Wat heb je gelezen?

‘Een vlot en knap geschreven boek, waarin de voormalig minister van Financiën van Griekenland zijn dochter vertelt over zijn visie op de gehele geschiedenis van de economie. Ook al benoemt Varoufakis dat zelf niet, zijn analyse is duidelijk marxistisch. Hij kijkt daarmee op een positieve manier af van de standaard leerboeken, waarin de huidige markteconomie als gegeven en eerlijk wordt beschouwd zonder kritische blik of informatie over hoe en waarom de markteconomie is ontstaan.’

› Is het een kinderboek?

‘Officieel wel. Het is vrij van economisch jargon geschreven en ik kan het iedereen aanraden. Maar een kinderboek? Nee. Mijn eigen dochter is ongeveer even oud als de dochter van Varoufakis en is zich al heel bewust van de ongelijkheid in de wereld, maar ik denk dat ze me uit zou lachen als ik haar dit te lezen zou geven. Sommige passages zijn nogal abstract en bevatten terminologie die ik mijn twaalfjarige dochter niet aan wil doen.’

‘DIT WIL IK MIJN DOCHTER NIET AANDOEN’

› Niet geschikt voor kinderen?

‘Zo erg is het nou ook weer niet. Het boek is best toegankelijk geschreven en bevat boodschappen die voor oudere kinderen zeker belangrijk zijn. Varoufakis legt bijvoorbeeld uit waarom we geloven dat een briefje waar 50 euro op staat dat ook echt waard is. Wat schuld is en waarom het onvermijdelijk is, maar ook tot problemen leidt. Het boek gaat niet in op de actuele crisis, maar bevat wel inzichten die je daarop kunt toepassen. Zoals de parasitaire rol van bankiers die eerst te risicovolle leningen uitgeven en de gemaakte winsten zelf houden. Als het fout gaat en de leningen niet terugbetaald kunnen worden, laten ze zich vervolgens redden door de staat, en betaalt het publiek de rekening van de oninbare leningen.’

› Varoufakis stelt waarheden te verkondigen; zijn die herkenbaar voor de SP?

‘Is er één waarheid, volgens de SP? Waarschijnlijk zijn er verschillende SP’ers die daar verschillend over denken. Voor de mensen die de film *The Matrix* kennen: Varoufakis vergelijkt zijn boek zelfs met de rode (waarheids)pil. Dat is wat mij betreft te stellig en ik vind hem hier en daar ook te pessimistisch. Maar zijn analyse komt wel voort uit een vergelijkbare ideologie en maatschappijvisie als die van de SP. Wij zetten ons ook af tegen commercialisering en hebben kritiek op het kapitalisme, dat leidt tot sociale uitbuiting, klimaatverandering, verkwesting en bestaansonzekerheid. Bovendien ziet de SP net als Varoufakis democratisering van de economie als oplossing.’

› Ging Varoufakis’ partij Syriza niet juist akkoord met Europese ingrepen in Griekenland terwijl de bevolking daar in een referendum ‘nee’ tegen had gezegd?

‘Varoufakis was vóór die beslissing al afgetreden en heeft afstand genomen van Syriza en premier Tsipras. Een meerderheid van de bevolking heeft tegen de asociale eisen van Europa gestemd, maar het was ook duidelijk dat een meerderheid de euro als munt wilde behouden. Het mandaat van Tsipras was daardoor onduidelijk. Wat wel heel duidelijk is: Tsipras is na het akkoord afgetreden en heeft door verkiezingen opnieuw de steun van het volk gekregen. De vraag is of Tsipras’ regering het nog veel democratischer had kunnen doen.’ ●

tekst Jola van Dijk

PRIKBORD@SP.NL

of stuur een brief naar
Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort

SOBER MAAR RECHTVAARDIG

Ruim een eeuw geleden werd in Drenthe door veenarbeiders turf gestoken. Ze leefden in hutten, werden niet geplaagd door onderwijs of dergelijke zaken. Zeven maal in de week aten ze pap. Op zondag hadden ze een feestmaal want dan zat een spezkwoerd in de pap. De grijpstuiver die ze verdienden bij de eigenaar van het veen, werd hen ook weer afgestolen doordat ze verplicht waren hun verdiende geld in de winkel van de veenbaas te besteden. Die vond dat alles wel rechtvaardig, immers hij liet de arbeiders in zijn veen werken. En daar hoefden ze niets voor te betalen. De mentaliteit van de veenbaas heeft de tijd doorstaan. Wat sober en rechtvaardig is voor men-

sen die afhankelijk van je zijn, hebben we onlangs uit de monden van Rutte, Zijlstra en Samsom gehoord. Zij zijn de moderne veenbazen. Mensen die naar een ander land moesten vluchten omdat hun huizen platgebombardeerd werden, hebben volgens hen op niet meer recht dan op een sober maar rechtvaardig bestaan. Wat zij rechtvaardig noemen, weten we inmiddels. De regering ijvert voor de bouw van tentdorpen, aldus een bericht op 14 oktober. Neptunus, de allergrootste producent van tenten, heeft een paar dagen later gewaarschuwd dat er ernstige situaties zullen ontstaan in de winter met regen, sneeuw en vorst. Hoe moeten die mensen hun kinderen opvoeden en gezond houden? De vluchtelingen die een oorlog zijn ontvlucht, die een gevaarlijke tocht achter de rug hebben om hun leven en dat van hun kinderen te redden en in volkomen onzekerheid leven over hun toekomst, worden hier door een ziek Nederlands politicus testosteronbommen genoemd. Maar dat wat Rutte, Zijlstra en Samsom voor ze in petto hebben is niet minder schandalig. En vergeet niet dat die mentaliteit niet alleen zichtbaar wordt als het om vluchtelingen gaat. Hij is ook aanwezig als het om Neder-

landse burgers gaat waarvan zij de veenbaas zijn.

Maurice Ferares, Amsterdam

HET BEHANDEL- PROTOCOL

In de geestelijke gezondheidszorg een behandelprotocol?!

Doe me een lol!

Het staat allerm minst borg, voor de broodnodige goede zorg.

Wat werkt is een behandeling op maat, maar dat is bij lange na niet zoals het gaat.

In de zorg werken we tegenwoordig 'marktgericht'.

Wat is er mis met cliëntgericht?

We zijn gezwicht voor het geloof in de markt en het grootkapitaal.

Haar hoeren en huursoldaten noemen zich neoliberalen.

Ze vergiftigen de zorg met hun zeloten-verhaal.

Jarich Nieuwland

DOORLOPENDE MACHTINGING BON OM LID TE WORDEN

naam : Socialistische Partij (SP)
adres : Snouckaertlaan 70
postcode : 3811 MB woonplaats: Amersfoort
land : Nederland incassant ID: NL86ZZZ403462460000
kenmerk machtiging (in te vullen door SP):
reden betaling : betaling contributie

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan de SP om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens contributie en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de SP. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik word lid van de SP. Ik ontvang een welkomsgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus. Ik kies voor de volgende kwartaalbijdrage:

€ 5,00 (minimum) € 7,50 € 10,00 € 12,50 € 15,00 anders: € _____

naam : _____
roepnaam : _____ voorletters: _____ m/v
adres + huisnr : _____
postcode : _____ woonplaats: _____
land : _____ geboortedatum: _____
email : _____
telefoon : _____ mobiel: _____
IBAN (rekeningnr.) : _____ bank-identificatie (BIC)*: _____
plaats en datum : _____ * geen verplicht veld bij Nederlands IBAN (rekeningnr)
handtekening : _____

Tribune november 2015

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen at aan ROOD.

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar: SP - Ledenadministratie, Antwoordnummer 407, 3800 VB Amersfoort. U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (088) 243 55 40, administratie@sp.nl

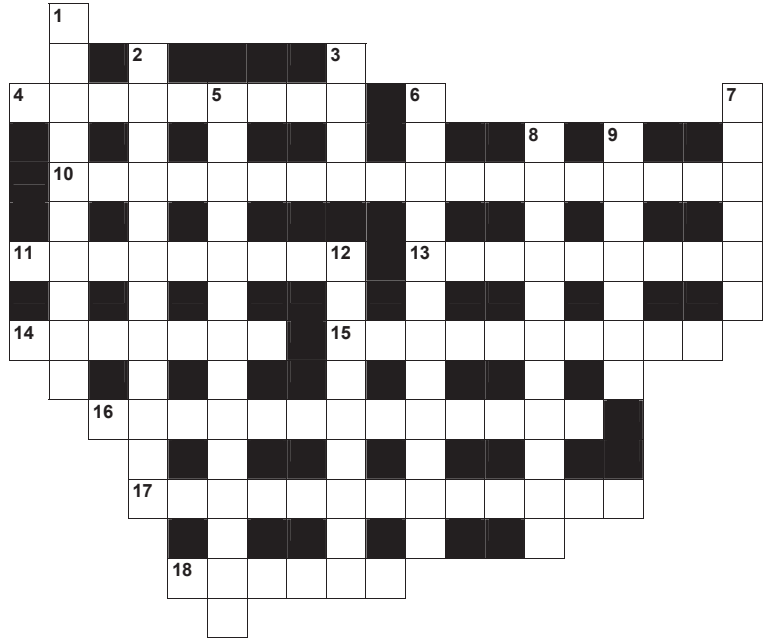
CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 4 Laatste brief maakt de begroting op orde. (9)
- 10 Soldaat aan de boemel loopt niet in de pas. (18)
- 11 Spookt positief rond in de ploeg. (9)
- 13 Tapijt verwijderen laat je naakt achter. (9)
- 14 Tryoutconcert van een CrashTest Dummie. (7)
- 15 Kruidig DoReMi van Gekleurde Piet. (10)
- 16 Roddeljournalist bezoekt winkelstraat. (13)
- 17 Bestseller over fantastische carrière. (13)
- 18 Dat is sterk: de zijde is π . (6 en 2,4)

Verticaal

- 1 Surft mee op de Green. (10)
- 2 Draagt op het schip zorg voor de lampen. (12)
- 3 In stilte niet al te slim. (4)
- 5 Verzameling roddelbladen. (14)
- 6 www.marktplaats.nl (12)
- 7 Kamperende vis in grond geslagen! (6)
- 8 Thuisstap. (11)
- 9 Heeft de overdreven kleur van sla. (7 en 5,2)
- 12 Zwieren op de bar. (9)

MENGLIETTERS

Plaats de in het bovenste deel van het diagram staande, door elkaar gehusselde letters zó in het onderste deel dat een citaat ontstaat, toegeschreven aan muzikant Frank Zappa. De gegeven letters 'vallen' steeds recht naar beneden (in dezelfde kolom). Ook ieder leesteken dient u in een apart vakje te plaatsen. Woorden lopen niet door op de volgende regel. Een aantal hulpletters is reeds geplaatst.

			i	f		t	r			
	i	v	d	s	d	m	e		n	
	o	n	a	t	s	d	k	i	t	.
d	a	m	a	u	e	e	e	i	i	g
P	e	l	u	n	i	e	l	n	e	s
							l			
						e			t	
		v								
	i									

OPLOSSINGEN TRIBUNE OKTOBER

CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 5) Plus 7) Tienerkoor 11) Tape 12) Azijnpisser 14) Ezel 15) Kraak 16) Klachten 17) Lade 18) Mars 19) Dagtripje 20) Int 22) Beetje 23) Immens 24) Overste 25) Gen.

Verticaal

- 1) Hellebaard 2) Overplaatsen 3) Strijkkwartet 4) Boerenleven 6) Spaak 8) Ros 9) Regendans 10) Aankomen 13) Scheiding 21) Toog 22) Beek.

IMAGINAIRE WOORDENLIJST

Eervolle vermelding voor de leukste inzendingen van de imaginaire woordenlijst: Ben Pegman (Calorigoreus: voedsel­fabrikant Unilever), Els Lemmen (Forumvrees: agorafobie), I. Burger (Formulariteiten: participatie­ambtenaren) Ruud Merks (Barbaarcultuur: vrouwen die willen bevallen in een café) en Jelle Schunselaar (Foxalist: rechtse zanger).

De winnaar van september is J.J. Gouzij uit Barendrecht

Stuur uw oplossing van een puzzel naar keuze vóór 18 november 2015 naar de puzzelredactie van de Tribune;

Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort of tribunepuzzel@sp.nl

Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boeken­stal.

THEO DE BUURTCONCIERGE

ER WORDT WEER GEBOUWD!

ZEVENTIG JAAR NA DE OORLOG NAM HET AANTAL BETAALBARE HUURWONINGEN AF TERWIJL DE WONINGNOOD NOG STEEDS NIET VOORBIJ WAS... TOT NU!

EN DAT DANKZIJ DE VLUCHTELINGEN

DE ECONOMIE TREKT AAN, BINNENKORT IS ER 100% WERKGELEGENHEID...

HET KABINET VEELT MILJARDEN UIT...

DE INSTROOM VAN JONGE, FRISSE MENSEN IS EEN GESCHENK VOOR ONZE VERGRIPSDE SAMENLEVING...

PRECIES WAT WE NODIG HEBBEN...

DE TOENAME VAN DE WELVAART EN DE OVERSCHOTTEN GAAN WE GEBRUIKEN OM TE INVESTEREN IN VERNIEUWENDE KLIMAAT- EN MILIEUMAATREGELEN... CO₂-DOELSTELLINGEN WORDEN GE- HAALD!

UITERAARD IN NEDERLAND, KENNISLAND...

PENSIOENEN VOOR JONGEREN ZIJN VEILIG

EN ALS DE GENERATIE JONGEREN VAN NU ZELF OUD IS EN ZORG BEHOEFT...

...BREEKT ER WEL WEER ERGENS EEN OORLOG UIT WAARDOOR ER OPNIEUW DUIZENDEN VLUCHTELINGEN ONZE KANT OP KOMEN OM ONS UIT DE BRAND TE HELPEN...

DIT IS EEN EXTRA JOURNAAL... WERELDWIJD IS ER OP GROTE SCHAAL SJOEMELSOFTWARE ONTDEKT, VERWIJDERD EN ONSCHADELIJK GEMAAKT...

DE SJOEMELSOFTWARE WERD, BEHALVE IN AUTO'S, AANGETROFFEN OP SCHOLEN, UNIVERSITEITEN, BIJ MINISTERIES, MEDIABEDRIJVEN, ENERGIECENTRALES, PENSIOENFONDSEN...

...NAAR NU BLIJKT ZULLEN DOOR DE VELE EXTRA INWONERS ONZE POLDERBODEMS SNELLER DALEN, DE ZEEPIEGEL STIJGT RELATIEF HARDER

ENERGIECENTRALES TRAAIEN STEEDS MEER OP VUILE STEENKOOI

BOZE BURGERS BLOKKEREN WINDMOLEN BOUNPIANNEN

WETENSCHAPPERS TREKKEN MASSAAL WEG UIT DIT LAND

OOK IS ER EEN NIEUWE VLUCHTELINGENSTROOM OP GANG GEKOMEN UIT OORLOGSGEBIEDEN, DAT KONDEN WE WETEN, WANT WE VOEREN ER ZELF OORLOG...

GRIEKENLAND HEeft MILJARDEN NODIG...

CRIMINELE BENDES HEERSEN OVER DELEN VAN HET LAND

DE DADERS VAN 'MH17' ZULLEN NOOIT WORDEN GESTRAFT...

DE INNING VAN BELASTING BIJ BEDRIJVEN IS GESTAAKT...

HONDERDEN ADVOCATEN HEBBEN HET LANDSBESTUUR OVERGENOMEN MET PROCEDURES VOOR DE RECHTER

...BABYBOOMERS ZULLEN GEMIDDELD 105 JAAR OUD WORDEN EN VOOR PROBLEMEN ZORGEN...

HET WEER IS OOK WAARPELOOS...

TOCH ZAG DE WERELD ER LEUKER UIT MET SJOEMELSOFTWARE